

Apocalipsis

Juu' he- ga' mi' jnäa- ángel kih' Jwaa-

¹ Jee' la- na- sih- he- ga' mi' jnäa- Jesucristo, ja- ba' he- ga' hyoyh' kih' Dio mah' mi' jnäay' kih' dsa- kyaay' lä' jé- he- nõ' juu' le' चाह'. Ga' cheey' ángel kyaay' mah' ngëy' juu' la- ki- jnä', Jwaa- hi- jmee- ta' he' kiyh'. ² Jnä' ga' jmeen' dsoo' juu' kih' Dio, hi- ga' jmeen' dsoo' kih' lä' jé- juu' he- ga' kwa' Jesucristo, ja- ba' lä' koo- ga' jëen'.

³ La' llu' kih' hi- hë- hi' kih' hi- nuu- lä' jé- he- na' ga' le' lä' koo- jäh' juu' la-. Hi' la' llu' kih' hi- jmee- he' lä' koo- na- sih- juu' la-, jëeh' ma- ngoo' ya' jäh' le' he- ja- .

Ga' sih' Jwaa- kih' lä' jé- gyii' gwah-

⁴ Jnä' Jwaa- siin' kih' lä' jé- gyii' gwah- he- tøj' hwa' Asia. Ngiin' kih' Dio wa' kway' lä' jé- he- llu' kyah' hnäh' hi- wa' jmeey' hi' tii' kyah' hnäh'. Hi- he' he' laa' na', hi- he' he' ma' laa' jää', hi- he' he' hi- na' ga' jäh'. Hi' lä' ja- ngiin' kih' lä' jëe- gye' jmi- lle' hi- tääh' chá' né' Dio. ⁵ Hi' lä' ja- ngiin' kih' Jesucristo hi- mi- te' juu' kih'. Hi- he' to- né' ga' lä' jiih' jee' kih' hi- ma- na- juu' hi' jøøh' ga' kih' jee' lä' jëe- rey hi- chaa- hwa' la- .

Hi- he' hnää' jne', hi- ga' chey' dso' kye- jnan' kyaah' jma- kiyh'. ⁶ Hi' ga' jmääy' jne' lä' koo- rey, hi' lä' koo- jmi- dsa- mah' jmeen' ta' he' kih' Dio hi- laa' Jmiiy-. Wa' jmeen' juuh- kiyh' hi' wa' laay' dsa- ta' lä' jé- joh' jmi' cha-. Wa' la' lä' ja- .

⁷ Miih- ga' jmee-, jäh' jee' jni'. Ga' lä' jëe- ba' jëey' ' wa' ra- ga' té' jee' jäh', lä' kye- hi- ga' jmääyh- dsoo'.

Lä⁺jëë⁺ nëë⁺ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻ ki⁺hooh⁺ wa⁺ra⁻
ga⁺jëëy⁺ jah⁺ Jesús. Wa⁺ la⁺ lä⁺ja⁻.

⁸“Jnä⁺ he⁺ laan⁺ lä⁻koo⁻ hwëh⁺ A kyaah⁺ hwëh⁺ Zeta, jnä⁺
he⁺ ma⁻laan⁺ jää⁺ ja⁻ga⁺ nøø⁺ jmi⁻gyuu⁺, hi⁺ lä⁺jiih⁺ hee⁺
jmi⁻gyuu⁺ lä⁻ma⁻laan⁺ ja⁻ba⁺”, ga⁺jäh⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻.
Hi⁻ he⁺ laa⁺ na⁺, hi⁻ he⁺ ma⁺ laa⁺ jää⁺, hi⁺ ja⁻ba⁺ hi⁻ he⁺ jäh⁺
ka⁻läh⁺, hi⁻ cha⁻ cha⁻miih⁻ be⁺ kih⁺.

Ga⁺hëë⁺ mi⁺né⁺ Jwaa⁻ jmëë⁺ kih⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻

⁹Jnä⁺ Jwaa⁻ øøh⁺ hnäh⁺, jëën⁻ wi⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺,
jee⁺ hnääh⁺ jné⁺ Dio ko⁻jøh⁺, hi⁺ kwëeh⁻ ba⁺ dsë⁻ jné⁺
kyaah⁺ be⁺ he⁻ kwa⁺ Jesucristo. Ma⁺ gyan⁺ hwa⁺ he⁻
chee⁻ Patmo, he⁻ hä⁺ jee⁺ jmi⁻ñeeh⁻. Jee⁺ ja⁻ ga⁻chee⁺
dsa⁻ jnä⁺ kih⁺ he⁻ sa⁺ ga⁻lä⁻hnøøy⁺ juu⁺ kih⁺ Dio, hi⁺
lä⁺ja⁻ sa⁺ ga⁻lä⁻hnøøy⁺ he⁻ ma⁺ kwan⁺ juu⁺ kih⁺ Jesucristo.
¹⁰Ma⁺ ga⁻të⁺ jmi⁺ he⁻ tääh⁺ dsa⁻ kwa⁺ ti⁺hmaah⁺ kih⁺
Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻, ma⁺ kyen⁺ cha⁻miih⁻ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺,
ma⁺ ga⁻nuun⁺ ta⁺ ka⁺luun⁺ koo⁻ ki⁻gaa⁻ he⁻ nuuh⁺ lä⁻koo⁻
luu⁺ hoo⁺, ¹¹he⁻ ga⁻jäh⁺:

—Jnä⁺ he⁺ laan⁺ lä⁻koo⁻ hwëh⁺ A kyaah⁺ hwëh⁺ Zeta.
Jnä⁺ he⁺ ma⁻laan⁺ jää⁺ ja⁻ga⁺ nøø⁺ jmi⁻gyuu⁺, lä⁺jiih⁺ hee⁺
jmi⁻gyuu⁺ lä⁻ma⁻laan⁺ ja⁻ba⁺. Si⁺ né⁺ mo⁺je⁻ lä⁻koo⁻ te⁺
he⁻ jëeh⁺ la⁻, chee⁺ kih⁺ lä⁺jë⁺ gyii⁺ gwah⁺ he⁻ tøø⁺ hwa⁺
Asia. Chee⁺ kih⁺ jwi⁻ Éfeso, kih⁺ Esmirna, kih⁺ Pérgamo,
kih⁺ Tiatira, kih⁺ Sardis, kih⁺ Filadelfia hi⁺ kih⁺ Laodicea.

¹²Ga⁺jëehn⁺ hñiin⁺ mah⁺ jëën⁻ hii⁻ he⁺ ma⁺ hlëeh⁺ kyaah⁺
jnä⁺. Lä⁻koo⁻ ma⁺ ga⁻jëehn⁺ hñiin⁺ ga⁻jëën⁺ gyii⁺ candelero
he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku⁺nøø⁻. ¹³To⁺dsaah⁺ jee⁺ kih⁺ candelero
ja⁻, ga⁻jëën⁺ jaa⁻ hi⁻ laa⁺ lä⁻koh⁺ ma⁺ laa⁺ Hi⁻ ga⁻lëë⁺ ngo⁺,
ma⁺ kyeyh⁺ koo⁻ hmiih⁻ kyoo⁻ he⁻ të⁺ lä⁺ ga⁻të⁺ hwa⁺,
hi⁺ ma⁺ na⁻hñuu⁺ mo⁻dsëy⁺ kyaah⁺ hmiih⁻ he⁻ ma⁺ na⁻la⁻
kyaah⁺ ku⁺nøø⁻. ¹⁴Peer⁺ ma⁺ tø⁻jlëë⁻ lley⁺ lä⁻koo⁻ tøø⁻

jñu⁻ borrego, hi⁺ lä⁻koo⁻ tøø⁻ tu⁻hmoo⁻. Mi⁺ñey⁺ ma⁺ la⁺ lä⁻koo⁻ jee⁺ hya⁻ je⁻. ¹⁵ Ma⁻tiy⁺ ma⁺ la⁺ lä⁻koo⁻ la⁺ ñe⁺ nøø⁺ he⁻ jih⁺ lä⁻koo⁻ ma⁺ koo⁻ neh⁺ hwi⁺. Lle⁺ kiyh⁺ ma⁺ nuuh⁺ lä⁻koo⁻ jee⁺ jyoo⁺ jmi⁺. ¹⁶ Ma⁺ chaayh⁻ kyaah⁺ gooy⁻ ra⁻llu⁺ gye⁺ nuu⁺ hi⁺ neh⁺ to⁻hooy⁺ ma⁺ go⁻hi⁺ koo⁻ ñe⁺tuuh⁻ chuuh⁻ he⁻ na⁻jni⁺ lä⁻to⁺ jwoo⁺. Mo⁻ney⁺ ma⁺ la⁺ lä⁻koo⁻ jmë⁺ hyoo⁻ he⁻ jë⁺ ñih⁺.

¹⁷ Ma⁺ ga⁻jë⁺ jnih⁺, ga⁻tahn⁺ lä⁻koo⁻ he⁻ na⁻juun⁺ hu⁺ tiy⁺. Ja⁻ ga⁻ ga⁻kyey⁻ gooy⁻ ra⁻llu⁺ në⁺ kin⁺ mah⁺ ga⁻siyh⁺ jnä⁺:

—Ta⁺ wa⁺ gah⁺, jnä⁺ he⁺ ma⁻laan⁺ jää⁺ ja⁻ ga⁻ nøø⁺ jmi⁻gyuu⁺, lä⁻jiih⁺ he⁺ jmi⁻gyuu⁺, lä⁻ ma⁻laan⁺ ja⁻ba⁺. ¹⁸ Jnä⁺ he⁺ na⁻jiihn⁺. Jnä⁺ he⁺ ga⁻juun⁺, pero hii⁺ jnä⁺ la⁻ na⁻jiihn⁺ ka⁻läh⁺ lä⁻jë⁺ joh⁺ jmi⁺ cha⁻. Wa⁺ la⁺ lä⁻ja⁻. Jnä⁺ ba⁺ jmeen⁺ hih⁺ juu⁺ dsa⁻, hi⁺ jnä⁺ ba⁺ jmeen⁺ hih⁺ cher⁺mah⁺ dsa⁻näy⁺ cha⁻je⁻. ¹⁹ Si⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ ma⁻jëeh⁺, lä⁻jë⁺ he⁻ jëeh⁺ na⁺ hi⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ na⁺ ga⁻le⁺. ²⁰ Jee⁺ la⁻ mi⁻jnään⁺ he⁻ hnøø⁺ jäh⁺ kih⁺ lä⁻jë⁺ gye⁺ nuu⁺ hi⁻ ma⁻jëeh⁺ hi⁻ tääh⁺ goon⁺ ra⁻llu⁺ he⁺ hi⁺ lä⁻jë⁺ gyii⁺ candelero he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku⁻nøø⁻. Lä⁻jë⁺ gye⁺ nuu⁺ laa⁺ lä⁻koo⁻ ángele kya⁺ lä⁻jë⁺ gyii⁺ gwah⁺, hi⁺ lä⁻jë⁺ gyii⁺ candelero he⁻ ma⁻jëeh⁺ ja⁻, la⁺ lä⁻koo⁻ lä⁻jë⁺ gyii⁺ gwah⁺.

2

Juu⁺ la⁻ ga⁻ chee⁺ Jwaa⁻ kih⁺ gwah⁺ jwii⁻ Éfeso

¹ Si⁺ kih⁺ ángel hi⁻ na⁻hñaa⁺ gwah⁺ jwii⁻ Éfeso: “Jäh⁺ hi⁻ chaah⁻ gye⁺ nuu⁺ kyaah⁺ gooy⁻ ra⁻llu⁺ he⁺, hi⁻ ngë⁺ jee⁺ kih⁺ gyii⁺ candelero he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku⁻nøø⁻”: ² Ma⁺ ba⁺ jnä⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ jmeeh⁻. Sa⁺ dsa⁻hwaah⁺ kyaah⁺ ta⁺ kyah⁺ hi⁻ jøh⁻ ba⁺ hoh⁺. Hi⁺ sa⁺ kwëeh[~] hoh⁺ kyaah⁺ hi⁻ hlëeh⁺ hi⁺ ma⁻jëeh⁺ ba⁺ hi⁻ jmää[~] hñii⁺ lä⁻koo⁻ apóstole hi⁺

sa⁺ laay¹. Juu¹ ta⁻juu¹ ba⁺ ma⁻jnääh[~] kiyh¹. ³ Ma⁻jëeh⁻ cha⁻miih⁻ wi⁺ kwaat[~] kin⁺ hi⁺ ma⁻kwëeh¹ ba⁺ hoh⁺, sa⁺ cha⁻ ma⁻hwaah¹. ⁴ Pero cha⁻ koo⁻ he⁻ ma⁻hlääh⁻ kyaah¹ jnä⁺, mo⁻so⁺ hnaah⁺ jnä⁺ lä⁻koo⁻ ma⁺ hnaah⁺ jnä⁺ lä⁻ ma⁺ to⁻ne⁺. ⁵ Mi⁻dsooh⁻ da⁺ hoh⁺ lä⁻koo⁻ ma⁺ hnaah⁺ jnä⁺ lä⁻ ma⁺ to⁻ne⁺. Wa⁺ lä⁻dsaa[~] hoh⁺ ka⁻läh⁺ mah¹ jmee⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ llu¹ lä⁻koo⁻ ma⁺ jmeeh⁻ jää¹. Cher⁺mah¹ sa⁺ jmeeh⁺ lä⁻ja⁻, चाह⁺ ba⁺ jän⁻ mah¹ jñuuhn⁺ candelero kyah¹ cher⁺mah¹ sa⁺ ga⁺jëeh⁻ kyaah¹ Dio ka⁻läh⁺. ⁶ Pero cha⁻ ba⁺ koo⁻ he⁻ llu¹ he⁻ ma⁻jëen¹ kyah¹. Sa⁺ tih⁻ hoh⁺ he⁻ jmee⁺ lä⁻jëe⁺ nicolaita, ja⁻ba⁺ lä⁻ja⁻ sa⁺ tih⁻ dsën⁺ ka⁻läh⁺. ⁷ Hi⁻ hnøø¹ heeh⁺ juu¹ la⁻, wa⁺ heeyh⁻ he⁻ hlëeh⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii¹ kih¹ lä⁻jë⁺ gwah⁺. Hi⁻ ga⁺lih¹ mi⁻te¹, kwan⁻ kuyh⁺ kih¹ chaah¹ hma⁻ he⁻ jmee⁺ chaa⁻ dsa⁻, he⁻ chih¹ to¹dsaah⁻ ya⁺ jwii¹ kih¹ Dio.”

Juu¹ la⁻ ga⁺chee¹ Jwaa⁻ kih¹ gwah⁺ jwii⁻ Esmirna

⁸ Hi⁺ sii⁺ kih¹ ángel hi⁻ na⁻hñaa⁺ gwah⁺ jwii⁻ Esmirna: “Hi⁻ ma⁻laa⁺ jää¹ ja⁻ ga⁺ nøø¹ jmi⁻gyuu⁺, lä⁻jiih¹ hee⁺ jmi⁻gyuu⁺ lä⁻ ma⁻laay¹ ja⁻ba⁺, hi⁺ hi⁻ ga⁺juu¹ hi⁺ ga⁻lä⁻jiiyh⁻ ka⁻läh⁺, jäh⁺ lä⁻la⁻: ⁹ Ma⁺ ba⁺ jnä⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ jmeeh⁻. Jëeh⁺ ba⁺ hne⁻ wi⁺ hi⁺ tä⁻nee⁺ hne⁻ pero cha⁻ cha⁻miih⁻ kyah¹ gyuu⁺ jmi⁻gyuu⁺. Ma⁺ ba⁺ jnä⁺ kih¹ hi⁻ hlëeh⁺ wi⁺ kyah¹. He⁻ koo⁻ jäh⁺ bih¹ laay¹ judiu. Pero laay¹ dsa⁻ kyaa¹ Tana⁺ ba⁺. ¹⁰ Ni⁺ miih⁻ ta⁺ wa⁺ gah¹ kih¹ he⁻ na⁺ ga⁺ dsa⁻ngëeh⁺. Hii⁻ hi⁻ sa⁻llu¹ la⁻ taayh⁻ ko⁻llaa⁺ hnäh⁺ neh⁻ñe⁺ mah¹ jëey⁺ che⁺ kwëeh¹ hoh⁺ hnäh⁺. Heeyh¹ hnäh⁺ wi⁺ lä⁻jiih¹ tē⁺ gya⁺ jmi⁻. Kwëeh⁻ hoh⁺ lä⁻jiih¹ juuh⁺. Hii⁻ jnä⁺ kwëehn⁻ hne⁻ koo⁻ coron he⁻ kyaah¹ jmee⁺ chaah⁻. ¹¹ Hi⁻ hnøø¹ heeh⁺ juu¹ la⁻, wa⁺ heeyh⁻ he⁻ hlëeh⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii¹ kih¹ lä⁻jë⁺ gwah⁺. Hi⁻ ga⁺lih¹ mi⁻te¹, sa⁺ cha⁻ he⁻ le⁺ kiyh¹ jee⁺ te¹ to¹ jiih⁻ juu⁺ dsa⁻.”

Juu' la- ga' chee' Jwaa' kih' gwah' jwii- Pérgamo

¹² Hi' sii' kih' ángel hi' na- hñaa' gwah' jwii- Pérgamo: “Hi' chooh' ñe' tuuh' chuuh' he' na- jni' lá' to' jwoo', jäh' lá' la': ¹³ Ma' ba' jnä' lä' jé' he' jmeeh' hi' ha' chaah'. La' hoo' hi' sa' llu' ba' jee' na'. Pero ma' ra' he' chooh' ba' hne' koo' hweh' juu' kin'. Hi' lä' ma' dsoo' ja' ba' hoh' kin' ka' läh', ma' ke' ñeh' ba' ha' lä' ga' la' kih' Antipa hi' ma' mi' teh' kyaah' juu' kin'. Ga' jngiih' dsa' kiyh' jee' kyah' hnäh' na' jee' hää' hi' sa' llu'. ¹⁴ Pero cha' ga' jyoh' he' kyaah' ga' hlääh' hne'. Jëeh', tääh' ga' jee' kyah' hnäh' hi' kye' nuuh' kih' Balaam. Hi' he' ga' taah' juu' Balac ha' lä' ga' jmeey' he' ga' tah' dsa' Israel kyaah' koo' ga' kuyh' he' lla' dsa' cha' né' dio hi' na' laa' kaah' dsa', hi' kyaah' he' ga' kaayh' wa' hi' cha' hi'. ¹⁵ Ja' ba' lä' ja' tääh' jee' kyah' hnäh' hi' kye' nuuh' kih' dsa' nicolaita, he' ja' sa' tih' dsen'. ¹⁶ He' ja' jeeh' hñaa' kyaah' Dio. Pero cher' mah' sa' ga' heeh' he' jwahn' la', chah' ba' jän' kyah' mah' teen' kyaah' dsa' he' kyaah' ñe' tuuh' he' hä' hoon'. ¹⁷ Hi' hnø' heeh' juu' la', wa' heeyh' he' hlëeh' Jmi' lle' Na' jngii' kih' lä' jé' gwah'. Kih' hi' ga' lih' mi' te', kwan' kuyh' maná he' na' hmää', hi' kwëeh' jnih' koo' mi' mi' kuu' tøø'. Né' mi' kuu' ja', na' sii' koo' jmi' hmëë', he' ni' jaa' sa' kyuuh'. Ma' la' hñii' hi' hyoh' ba' lä' kyuuh'.”

Juu' la- ga' chee' Jwaa' kih' gwah' jwii- Tiatira

¹⁸ Hi' sii' kih' ángel hi' na- hñaa' kih' gwah' jwii- Tiatira: “Joo' Dio hi' hya' je' mi' né', hi' la' ma' tiy' lä' koo' ñe' nøø' he' jih' gyeh', hi' he' jäh' lá' la': ¹⁹ Ma' ba' jnä' lä' jé' he' jmeeh', hnaah' ba' hne' dsa', mi' teh' ba' hne' ta' kyah', hi' jøh' ba' hoh'. Cha' ga' miih' ta' llu' jmeeh' na' lä' koh' ga' he' ma' jmeeh' jää'. ²⁰ Pero

cha⁻ ga' jyoh' he⁻ kyaah' ga⁻hlääh⁻ hne⁻. Kwah⁻ jwë⁻
 'kih¹ dsa⁻më' hi⁻ chee⁻ Jezabel hi⁻ jäh' ngëë~ juu¹ kih¹
 Dio kih¹ dsa⁻. Kyaah' nuuh⁻ kiyh¹ mi⁻gaay⁻ hi⁻ nuuh⁻ kin⁻
 mah¹ kaayh~ wa' hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁺ kuyh⁺ he⁻ lla⁺ dsa⁻
 cha⁻në' dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah~ dsa⁻. ²¹Ma' jøøn⁻ mah¹ jëen⁻
 che' lä⁻dsaa⁻ dsëy¹, pero sa⁻ hii⁻ tuy¹ he⁻ kaayh~ wa' hi⁻
 cha⁻ hi⁻. ²²Na¹ na⁺, jee' hääy' jwë' hliih¹, kyaa⁻ jnih⁺ në⁻
 jii⁻ mah¹ heeh⁻ jnih⁺ cha⁻miih⁻ wi⁺ ko⁻jøh⁺ kyaah' hi⁻
 kaayh~ cher'mah¹ sa⁻ ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsëy¹ kih¹ lä⁻jë⁻ ta' hliih¹
 'he⁻ jmeey⁻. ²³Jmään' jooy' dsoo' lä⁻jiih¹ juuy'. Lä⁻ja⁻
 lä⁻jë⁻ gwah⁺ lä⁻ñe⁻ kin⁺, jnä⁺ ba' kyuuhn~ huudse⁻ kiyh¹,
 hi⁻ kyuuhn~ neh⁺ tuh⁻dsëy¹ ka⁻läh⁺. Jnä⁺ ba' kwëehn⁻
 hnäh⁺ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ hnäh⁺, lä⁻koo⁻ te¹ he⁻ jmeeh⁻ hnäh⁺.
²⁴Pero jnä⁺ hlëëhn⁻ hnäh⁺ kyaah' lä⁻jëë⁻ ga' hi⁻ tääh¹ jwi⁻
 Tiatora, hnäh⁺ hi⁻ sa⁻ tääh¹ kyaah' nuuh⁻ na⁻, hnäh⁺ hi⁻
 sa⁻ kyuuh~ he⁻ jäyh⁺ he⁻ na⁻hmää⁻ ñiih¹ ga' kih¹ Tana'.
 Jwëëhn~ hnäh⁺, mo⁻so⁻ cha⁻ ga' he⁻ hnøø⁻ kyah¹ hnäh⁺.
²⁵Choo¹ hnäh⁺ koo⁻ hweh⁻ lä⁻jë⁻ nuuh⁻ he⁻ ma⁻hñah⁻
 hnäh⁺, lä⁻jiih¹ lloo⁻ jmi⁺ jäh⁺. ²⁶Kih¹ hi⁻ ga⁻lih¹ mi⁻te¹
 lä⁻jë⁻ mada⁻ kin⁻ lä⁻jiih¹ llaa⁻ jmi⁻gyuu⁻, jnä⁺ kwan⁻ jwë⁻
 jmeey¹ hih⁺ kih¹ dsa⁻ hi⁻ tääh¹ lä⁻kaa⁻ hwa¹. ²⁷Jmeey¹ hih⁺
 lä⁻koo⁻ jmee⁺ hih⁺ jaa⁻ hi⁻ choo¹ hma⁻hiih~ he⁻ la¹ ñe¹.
 Wa⁻ra⁻ ga⁻të⁺ jee' jmeey¹ hih⁺ kih¹ dsa⁻, lä⁻koo⁻ he⁻ jøøy¹
 koo⁻ mi⁻hya⁻ ba' le⁺ kih¹ dsa⁻. Jëeh⁺ hyoyh⁺ cha⁻miih⁻
 bë⁺, ja⁻ba⁻ lä⁻koo⁻ bë⁺ he⁻ ma⁻hyohn~ kih¹ Täa⁻ kyaan⁻.
²⁸Hi⁻ kwëëh⁻ jnih⁺ nuu⁺ hø¹ ka⁻läh⁺. ²⁹Hi⁻ hnøø¹ heeh⁻
 juu¹ la⁻ wa⁻heeyh⁻ he⁻ hlëëh⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii¹ kih¹ lä⁻jë⁻
 gwah⁺.”

3

Juu' la⁻ ga⁻chee¹ Jwaa⁻ kih¹ gwah⁺ jwi⁻ Sardis

1 'Sií' kih' ángel hi' na' hñaa' gwah' jwii' Sardis: "Hi' jaa' gye'e' jmi' lle' kih' Dio hi' jaa'y' gye'e' nuu', hi' he' jah' la' la': Ma' ba' jna' la' je' he' jmeeh'. Cha' juu' na' jiih' hne', pero hi' na' juu' ba' hne'. 2 Na' mi' neh', ja' kwah' be' kyaah' ta' he' ha' gooh', na' sa' ga' ma' aah' ta' kyah'. Jeeh' ma' jeen' sa' ma' ja' llu' ta' kyah' la' koo' hnø' Dio. 3 Mi' dsooh' hoh' ja', hee' na' ma' heeh' hi' hee' na' ma' nuuh'. Høø' he' na', hi' jeeh' hñaa' ka' lah' kih' Dio. Cher' mah' sa' høøh' he' na', jmeeh' wa' la' cha' la', jahn' kyah' la' koo' jaa' hi' hii' ba'. Jeeh' hor' he' sa' leeh' jahn' kyah'. 4 Taa'h' ga' miih' dsa' kyaah' hne' jee' jwii' Sardis na', hi' sa' ma' mi' soh' sa' hmiih' kih'. Hi' he' na' ng'e' kyaah' jna' kyeh' hmiih' tø' jlee', jeeh' la' ja' lle' le' kiyh'. 5 Hi' ga' lih' mi' te', hi' he' keh' hmiih' tø' jlee'. Sa' chen' jmi' kiyh' he' na' si' ne' je' jee' na' si' jmi' kih' la' je' hi' na' jna' kih' Dio. Hi' mi' jnaan' cha' ne' Taa' kyaan' hi' cha' ne' ángele kyaay' he' kyuu' jnih'. 6 Hi' hnø' heeh' juu' la', wa' heeyh' he' hlèeh' jmi' lle' Na' jngii' kih' la' je' gwah'."

Juu' la' ga' chee' Jwaa' kih' gwah' jwii' Filadelfia

7 'Sií' kih' ángel hi' na' hñaa' gwah' jwii' Filadelfia: "He' la' jah' hi' na' jngëe', hi' jmee' ju' dsoo', hi' chooh' jo' ñe' kih' David. Jee' nã' ni' jaa' sa' jne', jee' jney' ni' jaa' sa' na': 8 Ma' ba' jna' la' je' he' jmeeh'. Na' ma' na' na' jwë' kyah' he' ma' nan', he' ni' jaa' sa' le' ha' kyah'. Ma' ke' miih' ga' be' cha' kyah', ma' høøh' ba' hne' juu' kin'. Ni' koo' ha' sa' ma' jah' sa' kyuu' jna'. 9 La' la' jmeen' kih' hi' laa' kyaa' Tana' hi' koo' jah' laay' judiu. Peer' ta' juuy' ba' ja'. He' ja' jmeen' ya' naay' ya' juyh' jney' huu' tiih', hi' jmeen' mi' jnaay' he' ma' la' hnaan' hne'. 10 Ma' kwëeh' ba' hoh' kyaah'

mada⁻ he⁻ ga⁻jmeen¹ kyah¹. He⁻ja⁻ hään⁻ hne⁻ kih¹ he⁻ wii¹ he⁻ na¹ ga¹ jä¹ lä⁻kaa⁻ jmi⁻ gyuu¹ wa⁻ra⁻ ga⁻tē¹ jee¹ jēē¹ Dio che¹ lä⁻dsaa[~] dsē¹ dsa⁻ hi⁻ tääh¹ lä⁻kaa⁻ hwa¹ kyaah¹ he⁻ wii¹ ja⁻. ¹¹Chah¹ ba¹ jahn¹. Chooh¹ koo⁻ hweh⁻ nuuh⁻ he⁻ ma⁻hñah[~] mah¹ ni⁻ jaa⁻ sa⁻ jñuu¹ coron¹kyah¹. ¹²Kih¹ hi⁻ ga⁻lih¹ mi⁻te¹, jmää⁻ jnih¹ lä⁻koo⁻ hma⁻dsē⁻ kih¹ gwah¹ he⁻ la¹ kih¹ Dio kyaan¹, jih¹koh¹ sa⁻ ya⁻hēēy¹ jee¹ ja⁻. Nē¹ kiyh¹ siin¹ jmi⁻ kih¹ Dio kyaan¹ kyaah¹ jmi⁻ kih¹ jee¹ jwi⁻ kih¹ Dio kyaan¹ ka⁻läh¹ he⁻ chee⁻ Jerusalén hmēē¹ he⁻ jyoo¹ gyuu¹ jmi⁻ gyuu¹ kih¹ Dio kyaan¹, hi⁻ siin¹ nē¹ kiyh¹ jmi⁻ hmēē¹ kin¹. ¹³Hi⁻ hnø¹ heeh¹ juu¹ la⁻, wa⁻ heeyh⁻ he⁻ hlēeh¹ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹ kih¹ lä⁻jē¹ gwah¹.”

Juu¹ la⁻ ga⁻chee¹ Jwaa⁻ kih¹ gwah¹ jwi⁻ Laodicea

¹⁴Si¹ kih¹ ángel hi⁻ na⁻hñaa¹ gwah¹ jwi⁻ Laodicea: “Hi⁻ la⁻ hi⁻ laa¹ dsoo¹ hi⁻ mi⁻te¹ juu¹ kih¹, he¹ ba¹ hñiiy¹ kway¹ ju¹dsoo¹. Hi⁻ he¹ laa¹ to⁻nē¹ kih¹ jee¹ lä⁻jē¹ he⁻ ga⁻jmeē¹ Dio. Jäyh¹ lä⁻la⁻: ¹⁵Ma¹ ba¹ jnä¹ lä⁻jē¹ he⁻ jmeeh⁻, ni⁻ sa⁻ gyuh¹ ni⁻ sa⁻ llaah¹ hne⁻. Llu¹ ba¹ wa⁻ra⁻ jäh¹ kih¹ gyuh¹ o⁻ llaah¹. ¹⁶Kih¹ he⁻ sa⁻ gyuh¹ ni⁻ sa⁻ llaah¹, he⁻ja⁻ ñun⁻ hne⁻ ta¹ wa⁻hoon¹, kih¹ kō⁻hi⁻pih¹ ba⁻ llaah¹ hne⁻. ¹⁷Jēeh¹ hne⁻ jwah¹: Jnä¹ chan⁻ kuu¹, hi⁻ ma⁻llaan¹ hñiin¹ llu¹, mo⁻so⁻ cha⁻ he⁻ ga⁻jmeē⁻ bii¹ kin¹. Sa¹ ñeh¹ he⁻ laah¹ jaa⁻ hi⁻ na⁻hēē¹, hi⁻ mo⁻so⁻ jmää¹ ta¹, hi⁻ tä⁻ñee¹, hi⁻ tuu¹ hi⁻ jaa⁻ hi⁻ kwah⁻. ¹⁸Jnä¹ kwan¹ nuuh⁻ kyah¹, ki⁻ jnä¹ lä⁻ ku⁻nø¹ he⁻ ma⁻na⁻llu¹ kyaah¹ je⁻, mah¹ lä⁻cha⁻ cha⁻miih⁻ kyah¹. Hi⁻ lä⁻ hmiih⁻ tøø⁻ he⁻ kēh¹ mah¹ sa⁻ jēē¹ dsa⁻ la¹ o⁻hih¹ he⁻ kwah¹. Hi⁻ tøøh¹ mē¹ mi⁻nēh¹ mah¹ lä⁻jnä¹ llu¹. ¹⁹Jnä¹ juuhn¹ kiyh¹ mah¹ heehn¹ wii¹ lä⁻jēē¹ hi⁻ hnaan¹. He⁻ja⁻ wa⁻ jēē⁻ hoh¹ he⁻ hääh¹ jwē¹ kih¹ Dio, chaah¹ hñaa¹. ²⁰Hi⁻ jnä¹ chehn¹ ho⁻haah¹ tēēn[~]. Cher¹ mah¹ chaa⁻ hi⁻ nuu⁻ juu¹ kin¹”

mah¹ näy¹ ho¹ haah¹, dsa⁻ hen¹ jmeen¹ ma¹ nnu⁺ kyaayh¹, hi⁻ hñiiy¹ kyaah¹ jnä¹ ka⁻ läh¹. ²¹ Hi⁻ ga⁻ lih¹ mi⁻ te¹, kwan⁻ gyay⁺ kyaah¹ jnä¹ jee¹ jmeen⁺ hih⁺, ja⁻ ba¹ lä⁻ koo⁻ ga⁻ lih¹ ga⁻ mi⁻ ten⁻, he⁻ ja⁻ ga⁺ gyan¹ koo⁺ kih¹ Täa⁻ kyaan⁺. ²² Hi⁻ hnøø¹ heeh⁺ juu¹ la⁻, wa¹ heeyh⁻ he⁻ hlëeh⁺ Jmi⁻ lle⁺ Na⁻ jngii¹ kih¹ lä⁻ jë⁺ gwah⁺.”

4

Dsa⁻ kaah¹ he¹ ga⁺ jmää¹ jøøh¹ Dio

¹ Ma⁻ ngëë⁺ he⁻ ja⁻, ga⁺ jëen¹ koo⁻ ho¹ haah¹ na⁻ na⁻ gyuu^h jmi⁻ gyuu⁺. Hi⁻ ja⁻ ba¹ lle¹ he⁻ ga⁺ nuun¹ lä⁺ ma¹ to⁻ né¹, he⁻ nuuh¹ lä⁻ koo⁻ hii¹ luu¹ hoo¹, ga⁺ hlëeh¹ kyaah¹ jnä¹, ga⁺ jäh¹:

—Wi¹ ta¹ lä⁺ mah¹ heehn⁻ hne⁻ hee⁻ na⁻ le¹ ta⁺ cha¹ né¹ ga¹ —ga⁺ siiyh⁺ jnä¹.

² Lä⁻ chah¹ ja⁻ ma⁻ cheh¹ jmi⁻ lle¹ kin⁺ gyuu^h. Jee¹ ja⁻ ga⁺ jëen¹ koo⁻ hma⁻ sii[~] hi⁺ né¹ hma⁻ sii[~] ma¹ gya¹ jaa⁻ hi⁻ laa¹ jøøh¹. ³ Hi⁻ ma¹ gya¹ jee¹ ja⁻, ma¹ jnäy¹ lä⁻ koo⁻ mi¹ kuu¹ he⁻ chee⁻ jaspe kyaah¹ cornalina. Ma¹ jnä¹ lä⁻ ku¹ lä⁻ jii¹ jee¹ ma¹ gyay¹ ja⁻, jaa⁻ mih⁻ kuu¹ he⁻ jnä¹ jih¹ gyeh¹ lä⁻ koo⁻ jnä¹ jih¹ gyeh¹ esmeralda. ⁴ Hi⁺ lä⁻ ku¹ lä⁻ jii¹ kih¹ hma⁻ sii[~] ma¹ tøø¹ ga¹ jyoh¹ gyii¹ kye¹ hma⁻ sii[~]. Né¹ hma⁻ sii[~] ja⁻, ma¹ tääh¹ gyii¹ kye¹ dsa⁻ gyuu^h hi⁻ ma¹ kye¹ hmiih⁻ tøø⁻ hi⁺ ma¹ lley¹ coron he⁻ la¹ kyaah¹ ku¹ nøø⁻. ⁵ Jee¹ ma¹ chih¹ hma⁻ sii[~] juuh⁻ ja⁻, ma¹ jmee⁺ je[~] nih¹ hi⁺ ma¹ nii⁻ hi⁺ ma¹ nuuh¹ ma¹ hlëeh⁺ dsa⁻. Hi⁺ ma¹ na⁻ hih[~] gyii¹ mi¹ së¹ he⁻ ma¹ koo⁻ cha¹ né¹ hma⁻ sii[~] ja⁻. He⁻ ja⁻ ma¹ la¹ lä⁻ jë⁺ gyii¹ jmi⁻ lle¹ kih¹ Dio. ⁶ Cha¹ nëy¹ jee¹ ma¹ gyay¹ ja⁻, ma¹ na⁻ jaa¹ he⁻ la¹ lä⁻ koo⁻ hu⁻ he⁻ jëë⁻, he⁻ juuh⁻ lä⁻ koo⁻ jmi⁻ ñeeh⁻.

Koo⁺ kih¹ hma⁻ sii[~] he⁻ ma¹ chih¹ to¹ dsaah¹ kih¹ jee¹ lä⁻ jë⁺ hma⁻ sii[~] he⁻ ma¹ tøø¹ lä⁻ ku¹ lä⁻ jii¹ ja⁻, ma¹ tääh¹ kye¹ jah¹

hī ma' choo' mi'nē' ta' ka'luuy' hī ta' cha'nēy'. ⁷ Hī to'nē' jah' he' ma' laa' lä'koo' jaa' león. Jee' ga'tē' uu' jah' he' ma' laa' lä'koo' jaa' kya' mäh'. Jee' ga'tē' uu' jah' he' ma' la' mo'nēy', lä' la' mo'nē' jaa' dsa'ñuuh'. Hī jee' ga'tē' kyee' jah' he' ma' laa' lä'koo' jaa' mī hī hēē'.
⁸ Lä'jēē' kyee' jah' he' ma' choo' jñii' sa'kyooy'. Lä'ku' lä'jii' ma' choo' cha'mīh' mi'nēy'. Lä'jmī' lä'hwē' sa' ma'tuy' ma' jäyh':

Na-jngēē', na-jngēē', na-jngēē' laa' Dio Dsa-jøøh' jnän' hī cha' ga'lä'jē' be' kih'.

Hī na' ma' laa', hī na' laa' na', hī ja'ba' hī na' llaah' ka'läh'.

⁹ Lä'jēē' jah' he' ma' jmäy' jøøh' hī gya' nē' hma'sii' he', hī chaa' lä'jē' joh' jmī' cha'. Ma' hnäy' cha'mīh' hī ma' kway' ti'hmaah' kiyh'. Koo' hä' koo' hä' he' ma' jmeey' lä'ja', ¹⁰ lä'jēē' gyii'kyee' dsa'gyuuh' ma' juuh' jnē' cha'nē' hī gya' jmee' hih' he', jmeey' juuh' kih' hī chaa' lä'jē' joh' jmī' cha'. Ma' jwäy' coron kiyh' cha'nēy', ma' jäyh':

¹¹ Hne' Dio, Dsa-jøøh' kyaa' jnääh', jaa' hne' ba' hī jmää' jnääh' jøøh'.

Kyah' hne' ba' jmee' jnääh' juuh', kyah' ba' la' ga'lä'jē' be'.

Jēēh', hne' ba' ga'jmeeh' lä'jē' he' cha'.

Lä' hyoh' hoh' hñaah' ga'jmeeh', he'ja' ba' cha'.

5

Jee' la' hlēēh' kih' koo' je' he' na' bā' he' ma' chooh' Borrego mäh'

¹ Hī ma' gya' jmee' hih' he', ga'jēēn' ma' chooyh' kyaah' gooy' ra'lluu' koo' je' he' na'sī' ta' neh', hī

na⁻sih⁻ ta⁺ ka⁻luu⁺ ka⁻läh⁺, na⁻gyoh⁺ gyii⁺ jiih⁻. ² Hi⁺ ga⁻jëen⁺ jaa⁻ ángel bee⁺ hi⁻ ma⁺ hlëeh⁺ kyaah⁺ be⁺, ga⁻jäyh⁺:

—¿Hii⁻ na⁻ hi⁻ na⁻ngë⁺ jwë⁺ jii⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ na⁻gyoh⁺ gyii⁺ jiih⁻ ja⁻ mah⁺ niyh⁺?

³ Pero sa⁺ ga⁻jnää⁺ ni⁺ jaa⁻ hi⁻ lih⁺ ma⁺ jii⁺ je⁻ ja⁻ mah⁺ ma⁺ hëy⁺, ni⁺ gyuu⁺ jmi⁻gyuu⁺, ni⁺ hwa⁺ la⁻, ni⁺ neh⁺ hwa⁺ ka⁻läh⁺. ⁴ Peer⁺ ga⁻hoo⁺hn⁻ cha⁻miih⁻, kih⁺ he⁻ sa⁺ chaa⁻ ni⁺ jaa⁻ hi⁻ na⁻ngë⁺ jwë⁺ ma⁺ niyh⁺ je⁻ ja⁻ mah⁺ ma⁺ hëy⁺. ⁵ Pero jaa⁻ jee⁺ lä⁻jëë⁺ dsa⁻gyuu⁺ he⁺ ga⁻siyh⁺ jnä⁺:

—Mo⁺to⁺ hoo⁺h⁻ cha⁻miih⁻. Hii⁻ León la⁻ hi⁻ na⁻jnää⁺ kih⁺ Judá, ja⁻ba⁺ sa⁺ju⁻ kih⁺ David, hi⁻ la⁻ ba⁺ ga⁺lih⁺, he⁻ ja⁻ na⁻ngëy⁺ jwë⁺ jiiy⁺ lä⁻jë⁺ gyii⁺ he⁻ na⁻gyoh⁺ ja⁻ mah⁺ niyh⁺ —ga⁻jäh⁺ dsa⁻gyuu⁺ siih⁻ jnä⁺.

⁶ Hi⁺ ga⁻jëë⁺ jnih⁺, laay⁺ lä⁻koo⁻ jaa⁻ borrego mäh⁺ hi⁻ ma⁺ cheh⁺ koo⁺ kih⁺ hi⁻ ma⁺ gya⁺ jmee⁺ hih⁺, to⁺dsaah⁻ kih⁺ kyeë⁺ jah⁺ he⁺, hi⁺ ja⁻ba⁺ jee⁺ kih⁺ lä⁻jëë⁺ dsa⁻gyuu⁺ he⁺. Borrego he⁺ ma⁺ jnää⁺ lä⁻koo⁻ borrego hi⁻ ma⁻jngëeh⁺ dsa⁻ në⁺ na⁻hyoo⁺, ma⁺ lle⁻ gyii⁺ jøø⁺ lley⁺, hi⁺ ma⁺ choo⁺ gyii⁺ mi⁺ nëy⁺. He⁻ ja⁻ la⁺ gyii⁺ jmi⁻lle⁺ kih⁺ Dio he⁻ ga⁻cheey⁺ lä⁻kaa⁻ hwa⁺. ⁷ Borrego mäh⁺ he⁺ ngooy⁺ mah⁺ ga⁻kay⁺ je⁻ he⁻ ma⁺ hä⁺ ja⁺goo⁻ ra⁻lluu⁺ kih⁺ hi⁻ jmee⁺ hih⁺ he⁺. ⁸ Lä⁺ ma⁺ ga⁺sooyh⁺ je⁻ ja⁻, lä⁻jëë⁺ kyeë⁺ jah⁺ he⁺ hi⁺ lä⁻jëë⁺ gyii⁺ kyeë⁺ dsa⁻gyuu⁺ ka⁻läh⁺ ga⁻juuh⁺ jné⁺ cha⁻nëy⁺. Lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ ma⁺ chooh⁻ ma⁺ koo⁺ tu⁻ he⁻ choo⁺ cha⁻miih⁻ síñe⁺, hi⁺ ma⁺ chooyh⁻ ka⁻läh⁺ ma⁺ koo⁺ kyaah⁺ he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku⁻nøø⁺ he⁻ na⁻kah⁺ kyaah⁺ chu⁻. Chu⁻ ja⁻ la⁺ kwaat⁻ juu⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻jngëë⁺ hi⁻ tääh⁺ ngii⁺ kih⁺ kih⁺ Dio. ⁹ Ga⁻lä⁻jëë⁺ ba⁺ hi⁻ he⁺ ma⁺ hä⁺ koo⁻ su⁻ hmëë⁺, ma⁺ jäyh⁺:

Jaā hnē ba' nā ngēh' jwē' sooh' jē nā, mah' jiih' lǟ jē̄
gyii' hē nā gyoh' jā.

Jēēh' gā jngēēh' dsā hnē, gā lǟäh' jnääh' kyaah' jmā
kyah' mah' gā ngēēh' jnääh' kih' Dio.

Gā lǟäh' gā lǟ jēē̄ nēē' dsā hī hlēēh' lǟ koō lǟ koō
juu', hī tääh' lǟ kaā jwiī, hī lǟ kaā hwa' jee'
tääh' dsā hī jmeē hih'.

¹⁰ Gā hñaāh' jnääh' dsā ta' kaāh', gā hñaāh' jnääh' jmī d-
sā mah' jmeē jnääh' ta' he' kih' Dio jnän',
hī lǟ jā jmeē jnääh' hih' kih' dsā hī tääh' lǟ kaā
jmī gyuū.

¹¹ Chāh' ba' gā jēē̄ kā lǟh', gā nuun' ma' hlēēh' jwēē̄
ángele lǟ ku' lǟ jii' kih' hī ma' jmeē hih' jee' jā, kyaah'
jah' he', hī kyaah' dsā gyuūh' he'. Joh' millón sa' tee' hī
ma' tääh' jee' jā. ¹² Lǟ jēē̄ hī he' ma' hlēēh' kī gaā, ma'
jäyh':

Borrego mäh' hī gā jngiih' dsā kih',
hī nā ba' nā ngē' jwē' hē chā lǟ jē̄ be' kih', hē chā
chā miih' kiyh',
hē kyuūyh' gā lǟ jē̄ ba', hē chā chā miih' be' kiyh',
hē lǟ gah' jnih', hē jmeen' juuh' kiyh', hī hē hä' jne'
kiyh'.

¹³ Koō kā lǟh' gā nuun' kih' gā lǟ jēē̄ hī tääh' gyuūh
' hī gā jmää' Dio, lǟ kyē hī gā jmääy' hī tääh' hwa'
lā, hī neh' ga' kih' hwa' lā hī lǟ jēē̄ hī tääh' neh'
jmī nēēh' hī lǟ jē̄ hē ga' chā nē' kih'. Lǟ jēē̄ hī he'
ma' jāh':

Wa' hän' kih' hī gya' jmeē hih' nē' hmā siī, wa' hän' kih'
' Borrego mäh', wa' gah' jnih',
wa' jmeen' juuh' kiyh' hī wa' chā chā miih' be' kiyh'
gā lǟ jē̄ joh' jmī chā.

14 Lă̂jĕĕ̂ kyeĕ̂ jah' he' ma' jah':

—Wa' la' lă̂jâ.

Hî lă̂jĕĕ̂ gyii'kyeĕ̂ dsâgyuuh' he' gâjuuh' jnĕy',
gâjyooy' lley' lă̂ gâtĕ' hwa' mah' gâjmeey' juuh' kih'
Dio.

6

Lă̂jĕ̂ gyii' hê nâgyoh' jâ

1 Gâjii' Borrego mah' koô jwĕĕ̂ hê nâgyoh' jâ,
gâjĕĕn'. Jâ ga' gânuun' gâhlĕĕh' jaâ kih' jee' lă̂jĕĕ̂
kyeĕ̂ jah' he'. Lĕ' kih' ma' nuuh' lă̂koô kiĭ̂ hiĭ̂ ñih',
gâjĕyh':

—Ñā̂ mah' jĕĕ̂.

2 Ma' gâjĕĕn', gâjĕĕn' jaâ kya'jiĭh' tĕĕ̂. Hî ma'
dsĕĕ̂ kya'jiĭh' he' ma' chooĥ koô hmâ he' tey' flecha.
Gâhyoyh' koô coron hî yâhĕĕy' mânâlluuy' mah'
liyh' jee' hniĭ̂.

3 Lă̂ ma' gâjiĭy' jee' gâtĕ' to' jwĕĕ̂ hê nâgyoh' jâ,
gânuun' gâhlĕĕh' jee' gâtĕ' uu' jah' he', gâjĕyh':

—Ñā̂ mah' jĕĕ̂.

4 Yâhĕĕ̂ jñah' kya'jiĭh' gyuu' jih'. Hî ma' dsĕĕ̂ kya'jiĭh'
he' gâhyoyh' koô ñe'tuuh' juuh'. Lă̂jâ gâhyoyh' be'
mah' jñuuyh' hê hiĭ' tiĭ' kih' dsâ jmîgyuu'. Llay' hniĭ̂
mah' jngĕĕh' dsâ dsâkyaah'.

5 Lă̂ ma' gâjiĭy' jee' gâtĕ' hnĕ̂ jwĕĕ̂ hê nâgyoh' jâ,
gânuun' kih' jee' gâtĕ' uu' jah' he', gâjĕyh':

—Ñā̂ mah' jĕĕ̂.

Hî gâjĕĕn' jaâ kya'jiĭh' lăĥ. Hî ma' dsĕĕ̂ kya'jiĭh'
lăĥ he' ma' chooĥ koô kyaah' hih'. 6 Jâ ga' gânuun'
gâhlĕĕh' to' dsaah' jee' kih' lă̂jĕĕ̂ kyeĕ̂ jah' he', ma'
jĕyh':

—To¹ ñe¹ mi¹trigo la¹ kih¹ koo⁻ jmi¹ ta¹. Hi⁺ jñii¹ ñe¹ mi¹ cebada la¹ kih¹ koo⁻ jmi¹ ta¹. Pero ta⁺ hee¹ naa¹ ni⁺ jmih¹ mi¹jeh¹ ma⁻ää⁻.

⁷ Lä⁺ ma⁺ ga⁺jiiy¹ jee⁺ ga⁺të¹ kyë¹ he⁻ na⁻gyoh¹ ja⁻, ga⁺nuun¹ kih¹ jee⁺ ga⁺të¹ kyë¹ jah¹ he¹, ga⁺jäyh¹:

—Na⁻ mah¹ jëë⁻.

⁸ Ma⁺ ga⁺jëen¹, ga⁺jëen⁺ jaa⁻ kya⁺jiih¹ nää¹. Hi⁻ ma⁺ dsëë⁻ kya⁺jiih¹ he¹ ma⁺ chee⁻ Hi⁻ Na⁻juu¹, jäh⁺ kaah¹ kiyh¹ ma⁺ jnä¹ cha¹je⁻. Ga⁺hyoyh¹ be¹ kih¹ koo⁻ kiih¹ kih¹ jmi⁻gyuu⁺ mah¹ jngëëyh¹ dsa⁻ kyaah¹ ñe¹tuuh¹, kyaah¹ kyoo¹, kyaah¹ dsoo¹, hi⁻ kyaah¹ jah¹ hää¹ hi⁻ chaa⁻ hwa¹ la⁻.

⁹ Ma⁺ ga⁺jiiy¹ jee⁺ ga⁺të¹ hña¹ he⁻ na⁻gyoh¹ ja⁻, ga⁺jëen⁺ ta⁺ hwa¹ kih¹ na⁺hyoo¹ lä⁺jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ ga⁺juu¹ kwaan¹ kih¹ juu¹ kih¹ Dio hi⁻ kwaan¹ kih¹ he⁻ ga⁺mi⁻tëy¹ kway¹ ju¹dsoo¹.

¹⁰ Hi⁻ he¹ ma⁺ hlëeh⁺ kii⁻:

—Hne⁻ Dio hi⁻ na⁻jngëë¹ hi⁻ laa¹ ju¹dsoo¹, jlih¹ ba¹ llah¹ ta¹ mah¹ teeh¹ jwii¹ kih¹ dsa⁻ hi⁻ tääh¹ hwa¹, hi⁻ ga⁺tuu¹ jma⁻ kyaa¹ jnääh¹?

¹¹ Lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ ga⁺hyoh¹ hmi¹h⁻ tøø⁻, hi⁺ ga⁺la¹ mada⁺ kiyh¹ mah¹ teeyh⁺ dsëy¹ koo⁻ ga⁺ko⁻hwëë¹ lä⁺jiih¹ dsëë¹ øøyh¹, hi⁻ jmee⁺ ja⁻ba¹ ta¹ ja⁻ hi⁻ lle¹ kih¹ juu¹ ja⁻ba¹ lä⁺koo⁻ ga⁺juuy¹ hñiiy¹.

¹² Hi⁻ ga⁺jëen¹ ma⁺ ga⁺näy¹ jee⁺ ga⁺të¹ jñii¹ he⁻ na⁻gyoh¹ ja⁻. Ga⁺jeh¹ wi¹ jwërte hwa¹, ga⁺lä⁺läh⁺ në¹hyoo⁻, lä⁺koo⁻ läh⁻ hmi¹h⁻ he⁻ këh⁻ dsa⁻ hi⁻ ti⁻meeh⁻ dsë¹ lä⁺ ma⁺ dsa⁺ juu¹ hi⁻ chaa⁻ kiyh¹. Hi⁻ në¹ sih⁻ ko⁻lla⁻ ga⁺lä⁺gyuu¹ jma⁻. ¹³ Ga⁺hlaa¹ nuu¹ hi⁻ ma⁺ hëë⁻ gyuu¹h¹ lä⁺ ga⁺të¹ hwa¹, lä⁺koo⁻ hla⁺ mi¹higo gyuu¹h¹ hma⁻ kih¹, wa⁺ra⁻ ga⁺jmeë¹ lle¹ tä¹. ¹⁴ Gyuu¹h¹ jmi⁻gyuu⁺ ga⁺ääh¹ go⁻te⁻ lä⁺koo⁻ mo⁺je⁻ he⁻ dsa⁻gyee¹ kih¹ hñii¹. Ga⁺lä⁺jë⁺ moh¹ kyaah¹ lä⁺jë⁺ hwa¹ he⁻ tääh¹ jee⁺ jmi⁻ñeeh¹ ga⁺lä⁺si¹ høø¹. ¹⁵ Lä⁺jëë⁻ rey

hī- chaa- hwa¹, dsa-kaah¹, dsa- cha- kuu¹, juu¹ hløø¹, hī-
lä-jëë¹ hī- beë¹ ga¹, lä-jëë¹ hī- na-hnëë¹ jmee¹ ta¹, hī- hī-
sa¹ na-hnëë¹ ga-hmääh¹ neh¹ too- kuu¹ hī- neh¹ kuu¹
hloo¹. ¹⁶ Lä-jëë¹ hī- he¹ ga-jäh¹ siyh¹ moh¹, ga-siyh¹
hloo¹ ka-läh¹:

—Wa¹ hla¹ hnäh¹ në¹ kyaa¹ jnääh¹, hmää¹ jnääh¹ kih¹ hī-
gya¹ jmee¹ hih¹ oo¹, hmää¹ jnääh¹ kih¹ Borrego mäh¹ hī-
hää¹ oo¹ mah¹ sa¹ jëëy¹ jnääh¹. ¹⁷ Jëeh¹ ma-dsëë¹ jmī juuh¹-
he¹ ya-jëë¹ dsëy¹. ¿Hī- ba¹ tää¹ tee¹ kyaa¹h? —ga-jäyh¹.

7

Hñä-laa¹ na-dsë¹ to¹ laa¹ kyee¹ mil tē- hī- laa¹ lee¹ jee¹
jwī- Israel

¹ Ma-ngëë¹ he- ja¹, ga-jëën¹ kyee¹ ángele hī- ma¹ cheh¹
' lä-jë¹ kye¹ sa¹kih¹ kih¹ hwa¹. Sa¹ ma¹ kway¹ jwë¹ ma¹
dsa-ngëë¹ lle¹ në¹ hwa¹, ni¹ në¹ jmī-ñeeh¹, ni¹ jee¹ cha-
chaah¹ hma¹. ² Hī- ga-jëën¹ jñah¹ ángel hī- ja¹ ta¹ jee¹
hya- hyoo¹, hī- ma¹ chooh¹ sello kih¹ Dio hī- na¹ jiih¹.
Ga-tëëy¹ koo¹ ki-gaa¹ kih¹ lä-jëë¹ kyee¹ hī- ma¹ tääh¹ he¹
hī- ga-hyoh¹ be¹ mah¹ jmeey¹ dsöö¹ kih¹ hwa¹ hī- kih¹
jmī-ñeeh¹ ka-läh¹. ³ Ga-jäyh¹:

—Ta¹ jmee¹ dsöö¹ kih¹ hwa¹ ni¹ kih¹ jmī-ñeeh¹, ni¹
kih¹ ni¹ koo¹ chaah¹ hma¹ ta¹ ko¹ jiih¹ sa¹ ga¹ ma-la¹ lii¹
mo¹-kye¹ lä-jëë¹ hī- jmee¹ ta¹ he¹ kih¹ Dio jnän¹.

⁴ Ja¹ ga¹ ga¹ nuun¹ ma-të¹ hñä-laa¹ na-dsë¹ to¹ laa¹ kyee¹
mil dsa- hī- ma-laa¹ lee¹ kih¹ jee¹ lä-jëë¹ nää¹ dsa- kyaa¹
Israel. ⁵ Dsa- kyaa¹ Judá, tee¹ gya-to¹ mil hī- ma-laa¹
lee¹, hī- kyaa¹ Rubén, tee¹ gya-to¹ mil, hī- kyaa¹ Gad, tee¹
gya-to¹ mil, ⁶ Hī- kyaa¹ Aser, tee¹ gya-to¹ mil, hī- kyaa¹
Neftalí, tee¹ gya-to¹ mil, hī- kyaa¹ Manasé, tee¹ gya-to¹ mil,
⁷ hī- kyaa¹ Simeón, tee¹ gya-to¹ mil, hī- kyaa¹ Leví, tee¹
gya-to¹ mil, hī- kyaa¹ Isacar, tee¹ gya-to¹ mil, ⁸ hī- kyaa¹

Zabulón, tee' gya'to' mil, hi' kyaa' José, tee' gya'to' mil, hi' kyaa' Benjamín, tee' gya'to' mil.

Jwëë' jwërte dsa' hi' ma' kyeh' hmiih' tøø' jmah'

⁹ Ma' ngëë' he' ja', ga' jëën' jwëë' jwërte dsa' hi' ni' jaa' sa' tää' hëëy'. Jee' ja' ma' tääh' dsa' hi' chaa' lä'kaa' hwa', lä'jëë' nää' dsa' hi' chaa' lä'kaa' jmi-gyuu', dsa' hi' hlëeh' lä'koo' lä'koo' juu' kih', ma' tääh' cha'né' hi' gya' jmeë' hih' he', hi' cha'né' Borrego mäh'. Lä'jëë' hi' he' ma' kyeh' hmiih' tøø' hi' ma' chooyh' gooh' hma'su'. ¹⁰ Ga' lä'jëë' ma' hlëeh' ki' gaa', ma' jäh': "Dio jnän' hi' gya' jmeë' hih' na', kyaah' Borrego mäh' kyaay', hi' na' ma'lää' jne'." ¹¹ Lä'jëë' ángele hi' ma' tääh' lä'ku' lä'ji' kih' hi' gya' jmeë' hih' he', kyaah' lä'jëë' dsa' gyuuh', kyaah' lä'jëë' kyeë' jah' he', ga' juuyh' jnéy' cha'né' hi' jøøh', lä'jiuh' ga' jyooy' lley' lä' ga'té' hwa', ga' jmeey' juuh' kih' Dio. ¹² Ga' jäh':

Wa' la' lä'ja', wa' hán' kiyh', laay' jøøh', kyuyh' cha' mi-ih',
wa' kwan' ti'hmaah' kiyh', wa' gah' jnih', cha' be' kiyh' hi' beey'.

Kih' Dio jnän' wa' la' lä'ja' lä'jé' joh' jmi' cha'.

¹³ Jaa' jee' lä'jëë' dsa' gyuuh' he' ga' ngii' juu' kin', ga' jäh':

¿Hii' na' hi' kyeh' hmiih' tøø' hi' tääh' la', ha' ta' ma' ya' nääy'?

¹⁴ —Hne' Dsa' jøøh' kyaan', ñeh' ba' hne' —ga' jwii' jnih'.

Mah' ga' siyh' jnä':

—Hi' na' na' hi' ga' hwëë' jee' ga' jëë' dsa' wi' jwërte. Ga' gyiyh' sa' hmiih' kiyh', ga' jmeey' tøø' jläëë' kyaah' jma' kih' Borrego mäh'. ¹⁵ He' ja' ba' na' tääyh' cha'né' Dio

jee' jmee⁺ hih⁺. Lä⁺jmi⁺ lä⁺hwē⁺ jmeey⁺ jmi⁺ jee' chih⁺ gwah⁺ kiyh⁺. Hi⁺ hi⁻ gya⁺ nē⁺ hma⁻sii[~] hi⁻ jmee⁺ hih⁺ he⁺, jmeey⁺ cha⁻ hih⁺ kih⁺ lä⁺jēē⁺ hi⁻ tääh⁺ cha⁺nēy⁺. ¹⁶Ja⁻ jiih⁺ ' mo⁺ so⁺ jā⁺ lä⁺kyoyh⁺, ni⁺ he⁻ jā⁺ lä⁺kii⁻ dsēy⁺. Mo⁺ so⁺ hēyh⁺ hyoo⁻, ni⁺ mo⁺ so⁺ lla⁺ llii⁺ kiyh⁺. ¹⁷Jēēh⁺ Borrego mäh⁺ hi⁻ gya⁺ to⁺dsaah⁺ jee' chih⁺ hma⁻sii[~] na⁻, hi⁻ na⁻ jāäy⁺ ha⁻ jee' kuyh⁺, hi⁺ jāäy⁺ ha⁻ jee' hla⁻ jmi⁺ he⁻ jmee⁺ chaa⁻ dsa⁻. Ma⁺ja⁻ mi⁻kih⁺ Dio jmi⁺ he⁻ tuu⁻ mi⁺nēy⁺.

8

Ga⁺jiiy⁺ jee' ga⁺tē⁺ gyii⁺ he⁻ na⁻gyoh⁺ ja⁻

¹Ma⁺ ga⁺jiiy⁺ jee' ga⁺tē⁺ gyii⁺ he⁻ na⁻gyoh⁺ ja⁻, ga⁺kē⁺ ti⁺sih⁺ go⁻te⁺ gyuu⁺h⁺ jmi⁻gyuu⁺, ya⁻jäh⁺ koo⁻ jwoo⁺ hor[~]. ²Ga⁺jēēn⁺ gyeē⁺ ángele hi⁻ ma⁺ tääh⁺ cha⁺nē⁺ Dio. Ga⁻hyoyh⁺ gyii⁺ luu⁺ hoo⁺. ³Ja⁻ ga⁺ ja⁺ jñah⁺ ga⁺ ángel, ga⁺nooy⁻ cha⁺nē⁺ na⁺hyoo⁺. Ma⁺ chooyh⁻ ñe⁺ he⁻ koo⁻ wa⁺chu⁻ he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku⁺nøø⁻. Ga⁻hyoyh⁺ cha⁻miih⁻ wa⁺chu⁻ mah⁺ ga⁺jēy⁺ nē⁺ na⁺hyoo⁺ he⁻ la⁺ kyaah⁺ ku⁺nøø⁻ he⁻ chih⁺ cha⁺nē⁺ jee' gya⁺ hi⁻ jmee⁺ hih⁺. Kyaah⁺ he⁻ ja⁻, kwa⁺ bē⁺ kih⁺ juu⁺ he⁻ ngi⁺ lä⁺jēē⁺ hi⁻ na⁻jngēē⁺. ⁴Lä⁺ ma⁻chooh⁻ ja⁻ ángel ñe⁺ chu⁻, ga⁺soo⁻ ñe⁺ chu⁻ cha⁺nē⁺ Dio ko⁻joh⁺ kyaah⁺ jwoh⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻jngēē⁺. ⁵Ma⁻ngēē⁺ he⁻ ja⁻, ga⁺kay⁺ ñe⁺ jee' ma⁺ koo⁻ wa⁺chu⁻, mah⁺ ga⁺kay⁺ je⁻ he⁻ na⁻chah⁺ kih⁺ na⁺hyoo⁺ ja⁻, ga⁺jwäy⁺ ta⁺ hwa⁺. Kyaah⁺ he⁻ ja⁻ ga⁺ñi⁻, ga⁺jmeē⁺ goo⁻, ga⁺jmeē⁺ je⁻ñih⁺ hi⁺ ga⁺jeh⁺ wi⁺jwē⁺te hwa⁺.

Ga⁺juu⁺ gyeē⁺ ángele luu⁺ hoo⁺ kih⁺

⁶Hi⁺ lä⁺jēē⁺ ángele hi⁻ ma⁺ chooh⁻ lä⁺jē⁺ gyii⁺ luu⁺ hoo⁺ ga⁺lla⁻lley⁺ hooy⁺ mah⁺ juuy⁺.

⁷Ma⁺ ga⁺juu⁺ to⁻nē⁺ ángel luu⁺ hoo⁺ ja⁻, ga⁺saa⁺ ga⁺jaa⁺ mi⁺dsē⁺ kyaah⁺ je⁻ ta⁺ hwa⁺, na⁻kaah[~] na⁻gwēēh[~] kyaah⁺

jma-. La- ga- koo- kiih` kih' chaah' hma- ga- koo' hi- ga- koo' la- je- nuu- eeh-.

⁸ Ma' ga- juu' jee' ga- te' uu' angel luu' hoo' ja-, la- koo- moh' juuh- la' je- he- ga- hla' ne' jmi- neeh-. La- ga- koo- kiih` kih' jmi- neeh' ga- lii' jma-. ⁹ La- ga- koo- kiih` kih' hi- chaa- cha' jmi- neeh' ga- juu', hi- ja- ba- la- ja- la- ga- koo- kiih` kih' la- je- barco ga- hee' go- te-.

¹⁰ Ma' ga- juu' jee' ga- te' uu- angel luu' hoo' kih', ga- tah' gyuu' jaa- nuu' joo' h' na- chah' je-, hi- laa' la- koo- hma- lle' je-. Ga- tayh' ne' kih' la- ga- koo- kiih` jmi- juuh- hi- ga- lloo' la- ga- te' jee' hya- jmi- gwa-. ¹¹ Nuuh' he' chee- Llih'. La- ga- koo- kiih` kih' jmi- ga- la- llih'. Jwee' dsa- ga- juu' kih' he- ga- hih' jmi- llih' ja-.

¹² Ma' ga- juu' jee' ga- te' kye' angel he', ga- hee' la- ga- koo- kiih` kih' hyoo-, ja- ba- ko- ja- ga- hee' ne' sih-, hi- la- ga- koo- kiih` kih' nuu' ga- hee' ka- lah'. He- ja- ga- la' na- hoo- la- ga- koo- kiih` kih' la- koo- la- koo-. Kih' he- ja-, la- jmi- la- hwé' mo' so' ga- la- jna' la- ga- koo- kiih` kih' jmi- gyuu-. ¹³ Hi- ga- jeeen', mah' ga- nuun' hee- jaa- angel to' dsaah' kih' gyuu' jmi- gyuu-, ma' hlëy' kyaah' be', ma' jäh':

—Jwi~, jwi~, jwi~ dsa- hi- tääh' hwa' la-. Jëeh' tääh' ga' uu- angele hi- ja- ga' juu' luu' hoo' kih'.

9

¹ Ma' ga- juu' jee' ga- te' hnaa' angel luu' hoo', ga- jeeen' jaa- nuu' ga- tah' gyuu' jmi- gyuu- la- ga- te' hwa'. Ga- hyoyh' jo- ne' kih' too- niih' he- dsoo- la- ga- te' cha' je-. ² Ma' ga- näy' too- niih' ja-, ga- soo- cha- miih- ne', la- koo- ne' kih' koo- hwi' juuh-. Ga- kah' ne' kyaah' lle' mah' ga- jle' ne' hyoo-, he- ga- jmee' ne' he- ga- soo- neh' too- niih' ja-. ³ Jee' ne' ja- ga- hwëe- iih- hi- ga- sa'

ga⁺jñee⁺ ta⁺ nē⁺ hwa⁺. Ga⁺hyoyh⁺ be⁺ jmeey⁺ dsoo⁺ lä⁺koo⁻
 jmee⁺ cha⁺hne⁺ hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻. ⁴ Ga⁺la⁺ mada⁻ kiyh⁺,
 mah⁺ sa⁺ jmeey⁺ dsoo⁺ kih⁺ nuu⁻ he⁻ dsa⁻hya⁺ hwa⁺, ni⁻
 koo⁻ ga⁺ he⁻ eeh⁻, ni⁻ kih⁺ ni⁻ koo⁻ chaah⁺ hma⁻. Ma⁺la⁺
 kih⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ la⁺ lii⁻ mo⁻kye⁺ kaa^h Dio, kih⁺ hi⁻ he⁺
 ba⁺ jmeey⁺ dsoo⁺. ⁵ Pero sa⁺ ga⁺hyoyh⁺ jwē⁺ mah⁺ jngēeyh⁺,
 koo⁻ heeyh⁺ wi⁺ ba⁺ koo⁻ hñaa⁺ sih⁻. Jee⁺ jmee⁺ dsoo⁺ iih⁻
 he⁺, jēē⁻ dsa⁻ wi⁺ lä⁺koo⁻ jēē⁻ dsa⁻ wi⁺ jee⁺ jmee⁺ dsoo⁺
 cha⁺hne⁺ hi⁻ chaa⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻. ⁶ Jmi⁺ ja⁻ hnooh⁺ dsa⁻
 ha⁻ lä⁺ jee⁺ juuy⁺ pero mo⁺ so⁺ jnøoyh⁺ he⁻ kyaah⁺ juuy⁺.
 Ma⁺ke⁺ lä⁺hnøoy⁺ jngēeyh⁺ hñiiy⁺, mo⁺ so⁺ juuy⁺.

⁷ Iih⁻ he⁺ ma⁺ jnä⁺ lä⁺ jnä⁺ kya⁺jñh⁺ hi⁻ ma⁻na⁻llu⁺
 dsa⁻nää⁺ jee⁺ hñii⁻. Ka⁺lley⁺ ma⁺ choo⁺ he⁻ la⁺ lä⁺koo⁻
 coron he⁻ na⁻la⁺ kyaah⁺ ku⁺nø⁻. Mo⁻nēy⁺ ma⁺ jnä⁺
 lä⁺koo⁻ mo⁻nē⁺ dsa⁻. ⁸ Jñu⁻ lley⁺ ma⁺ jnä⁺ lä⁺koo⁻ jñu⁻
 lle⁺ dsa⁻mē⁺. Cha⁻jay⁺ ma⁺ jnä⁺ lä⁺koo⁻ cha⁻ja⁺ león.
⁹ Na⁻lääy⁻ kyaah⁺ ñe⁺ jmah⁺, hi⁻ sa⁺kyooy⁺ ma⁺ nuuh⁺
 lä⁺koo⁻ jee⁺ ngē⁺ cha⁻miih⁻ carret he⁻ cheeh⁻ kya⁺jñh⁺
 hi⁻ hñii⁺ jee⁺ ga⁺nää⁺ jee⁺ hñii⁻. ¹⁰ Na⁺kuuy⁺ ma⁺ choo⁺
 hma⁻kuu⁺ lä⁺ choo⁺ na⁺kuu⁺ cha⁺hne⁺. Kyaah⁺ na⁺kuuy⁺
 ja⁻, ga⁺jmeey⁺ dsoo⁺ kih⁺ dsa⁻ lä⁺jñih⁺ ga⁺tē⁺ hñaa⁺ sih⁻.
¹¹ Dsa⁻jøøh⁺ kyaah⁺ iih⁻ he⁺ ma⁺ laa⁺ ángel kyaah⁺ too⁻ ñiih⁺
 ja⁻. Kyaah⁺ juu⁺ hebreo cheey⁻ Abadón, hi⁻ kyaah⁺ juu⁺
 griego cheey⁻ Apolión. (Jmi⁺ kiyh⁺ hnøø⁺ jäh⁺: hi⁻ hee⁻
 dsa⁻.)

¹² Ga⁺ngēē⁺ to⁻nē⁺ he⁻ wi⁺ ja⁻. Hi⁺ ga⁺jä⁺ ga⁺to⁺ he⁻ wi⁺
 he⁻ ja⁻ ga⁺ ga⁺jēēn⁺.

¹³ Ma⁺ ga⁺jñu⁺ jee⁺ ga⁺tē⁺ jñee⁺ ángel luu⁺ hoo⁺ kih⁺,
 ga⁺nuun⁺ ga⁺hlēēh⁺ jee⁺ kih⁺ lä⁺jē⁺ kye⁺ jøø⁺ kih⁺ na⁺hyoo⁺
 he⁻ na⁻la⁺ kyaah⁺ ku⁺nøø⁻ he⁻ ma⁺ chih⁺ cha⁺nē⁺ Dio.

¹⁴ Ga⁺hlēēy⁺ jee⁺ ga⁺tē⁺ jñee⁺ ángel hi⁻ ma⁺ choøh⁻ luu⁺

hoo' he', ga' siiyh':

—Cheeh' lä'jöö' kyeé' ángele hi' na' hñuuh' cha'jmi' jua' he' chee' Eufrete.

¹⁵ Hi' ga' cheeyh' lä'jöö' kyeé' ángele he' hi' ma' na'lluu' kih' hor' ja', jmi' ja', sih' ja', ji' ñe' ja' mah' jngëeyh' la' ga' koo' kiih' kih' dsa' jmi' gyuu'. ¹⁶ Ga'tëen' ga' nuun' ma' tee' to' hña' laa' millón hløø' hi' ma' dsëe' kya'jih'.

¹⁷ Lä'la' ga'lä'jnä' kin' ma' ga'jëen' kya'jih' he'. Lä'jöö' hi' ma' dsëey' he', ma' na'løø' mo'dsëy' ñe' gyuu', kyaah' he' eeh', hi' he' nøø' ka'läh'. Lle' kya'jih' he' ma' jnä' lä'koo' lle' león. Hi' ma' hwëe' to' hooy' je', ñe', hi' azufre. ¹⁸ Ga'té' la' ga' koo' kiih' kih' dsa' hi' ga'juu' kih' lä'jé' hnë' nëe' he' wi' he' ma' hwëe' hoo' kya'jih' he', he' ma' la' je', ñe', hi' azufre. ¹⁹ Jëeh', ma' kye' cha'mi' be' hoo' kya'jih' he' kyaah' kuuy' ka'läh'. Kuuy' ja' ma' la' lä'laa' mi' Ma' lle' lley' he' kyaah' ma' jmeey' dsoo'.

²⁰ Dsa' hi' sa' ga'juu' kyaah' he' wi' ja', ni' lä'ja' sa' ga'lä'dsaa' dsëy' he' ma' jmeey' jua' kih' he' na'la' kyaah' gooy'. Sa' ga'tuy' he' ma' jmääy' jøøh' lä'jöö' jmi' lle' hlëeh', hi' kih' lä'jé' heeh' he' na'la' kyaah' ku'nøø', kyaah' kuu' tøø', kyaah' ñe' hwëh', kyaah' kuu', hi' kyaah' hma' ka'läh'. Lä'jé' heeh' ja' sa' jëe', sa' nuu', hi' ni' sa' ngëe'. ²¹ Hi' ni' sa' ga'lä'dsaa' dsëy' he' ma' jngëeyh' dsa', he' ma' jmeey' ji' nah', he' ma' kaayh' wa' hi' cha' hi', hi' he' ma' hëey'.

10

Jaa' ángel kyaah' koo' libro pih'

¹ Ma' ngëe' he' ja', ga'jëen' jñah' ángel hi' bee' jwërte hi' ga'jñaa' gyuu' jmi' gyuu' na'lää' jni', ma' jnäa'

miih⁻ kuu' gyuuu^h lley'. Mo⁻ nēy' ma' jnā' lā' jnā' hyoo⁻, hi⁻ lā' kyoo⁻ tiiy' ma' la' lā' koo⁻ je⁻ he⁻ chih¹ ko⁻ dsoo'.
² Ma' hā' ja' gooy⁻ koo⁻ je⁻ pih¹ na⁻ na'. Mah¹ ga' chiyh¹ tiiy' ra⁻ lluu¹ nē' jmi⁻ ñeeh⁻, hi⁻ tiiy' ra⁻ kēh¹ ga' chiyh¹ hwa¹ kii⁻.
³ Ja⁻ ga' ga' hlēēyh¹ koo⁻ ki⁻ gaa⁻ lā' koo⁻ ki⁻ gaa⁻ hooh⁻ león ma' mi⁻ gaay¹. Lā' ma' ga' hlēēyh¹ ja⁻, ga' ngēēh⁻ kiyh¹ gyee¹ ñih¹.
⁴ Ma' ga' ngēēh⁻ lā' jēē⁻ gyee¹ ñih¹ he', ngoo¹ ga' jnā' ma' siin⁻, ma' ga' nuun¹ ga' hlēēh¹ gyuuu^h, ga' siih⁻ jnā':

—Hmä' lā' jē⁻ juu¹ he⁻ ma⁻ hlēēh¹ ñih¹ na⁻, to⁻ ya⁻ siih⁻.

⁵ Hi^h1 ángel hi⁻ ga' jēēn⁻ hi⁻ chih¹ koo⁻ tii' nē' jmi⁻ ñeeh⁻ kyaah¹ koo⁻ tiiy' hwa¹ kii⁻ he', ga' chooy¹ gooy⁻ ta⁻ gyuuu^h.
⁶ Mah¹ ga' tāäy⁻ hi⁻ chaa⁻ ga' lā' jē⁻ joh¹ jmi⁻ cha⁻, he' ba' hi⁻ ga' jmee¹ gyuuu^h jmi⁻ gyuu¹ kyaah¹ lā' jē⁻ he⁻ jnā' nē' kih¹, he' ba' hi⁻ ga' jmee¹ hwa¹, kyaah¹ lā' jē⁻ he⁻ ga' cha⁻ nē' kih¹, hi⁻ he' ba' hi⁻ ga' jmee¹ jmi⁻ ñeeh⁻ kyaah¹ lā' jē⁻ he⁻ ga' cha⁻ kih¹. Ga' tāäy⁻ hi⁻ he' ga' jāyh¹:

—Mo⁻ so⁻ lā' hi⁻ ga' cha⁻ miih⁻ jmi⁻.
⁷ Jää¹ ja⁻ ga' juu¹ jee⁻ ga⁻ tē⁻ gyee¹ ángel he' luu¹ hoo¹ kih¹, lā' jē⁻ he⁻ na⁻ hmää¹ kih¹ Dio lā' te¹ lā' koo⁻ ga' jāh¹ Dio siih⁻ dsa⁻ hi⁻ ga' ngēē¹ juu¹ hi⁻ ma' jmee⁻ ta⁻ he¹ kiyh¹ llo¹ joo¹ —ga' jāh¹ ángel he'.

⁸ Koo⁻ ka⁻ lāh¹ ga' nuun¹ ga' hlēēh¹ gyuuu^h jmi⁻ gyuu¹ kyaah¹ jnā', ga' jāh¹:

—Gwa⁻ go⁻ kye⁻ je⁻ pih¹ na⁻ na' he⁻ hā' ja' goo⁻ ángel hi⁻ chih¹ tii' nē' jmi⁻ ñeeh⁻ kyaah¹ nē' hwa¹ oo⁻.

⁹ He⁻ ja⁻ ñeen¹ jee' ma' cheh¹ ángel mah¹ ga' ngiin⁻ je⁻ pih¹ ja⁻. Mah¹ ga' siiyh⁻ jnā':

—Hee⁻ la⁻, kuh¹. He⁻ la⁻ jmee¹ lā' llih¹ tu⁻ jlah¹, pero neh⁻ to⁻ hooh¹ lā⁻ øø¹, lā⁻ koo⁻ øø¹ jmi⁻ tah¹.

¹⁰ Ja⁻ ga' ga' kan¹ je⁻ pih¹ he⁻ ma' chooh⁻ ángel mah¹ ga' kuhn¹. Ga' lā⁻ øø¹ neh⁻ to⁻ hoon⁻ lā⁻ koo⁻ øø¹ jmi⁻ tah¹.

Ma⁻la⁻ ma⁻kuhn¹ ga⁻lä⁻llih¹ tu⁻jlän¹. ¹¹Ja⁻ga⁻ ga⁻siiyh¹ jnä¹ ka⁻läh¹:

—Jmee⁻ bii¹ mi⁻jnaäh¹ juu¹ kin¹ ka⁻läh¹ kih¹ cha⁻miih⁻ jee¹ jwii⁻, hi⁻ lä⁻kää⁻ hwa¹ jee¹ tääh¹ dsa⁻ hi⁻ jmee⁻ hih¹, hi⁻ kih¹ hi⁻ hlëeh¹ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ juu¹, hi⁻ kih¹ lä⁻jëe⁻ dsa⁻ta¹ kaa¹.

11

Lä⁻uu¹ dsa⁻ hi⁻ kwa¹ ju¹dsoo¹ kih¹ Dio

¹Ma⁻ngëe⁻ he⁻ ja⁻, ga⁻hyohn¹ koo⁻ hma⁻ he⁻ lla⁻ hih¹ he⁻ la¹ lä⁻koo⁻ si⁻hma⁻tah⁻, mah¹ ga⁻siiyh¹ jnä¹:

—Noo⁻, mah¹ lla⁻ hih¹ gwah¹ kih¹ Dio, kyaah¹ na⁻hyoo¹, mah¹ hee⁻ jah¹ tee¹ hi⁻ tääh¹ jmee⁻ juuh⁻ kih¹ Dio. ²Wa¹ jä¹ ba¹ kih¹ ho⁻hne⁻ kih¹ gwah¹ na⁻, sa¹ lla⁻ hih¹. Jëeh¹ he⁻ ma⁻na⁻la⁻ hee⁻ hi⁻ sa¹ laa¹ judiu¹ ba¹ na⁻, mah¹ jmeey¹ he⁻ lla⁻ dsëy¹ jee¹ jwii⁻ na⁻jngii¹ to¹laa¹ uu¹ sih⁻. ³Cheen⁻ uu¹ dsa⁻ hi⁻ dsa⁻kwa¹ ju¹dsoo¹ kin¹. Kyeyh¹ hmiih⁻ he⁻ këh⁻ dsa⁻ ma¹ ti⁻meeh⁻ dsë¹. Ngëey¹ juu¹ kin¹ kih¹ dsa¹ koo⁻ mil dsë⁻ to¹ hña⁻loo¹ na⁻dsë⁻ to¹lo¹gya¹ dsë⁻ gya¹ jmi⁻ — ga⁻siiyh¹ jnä¹.

⁴Lä⁻uu¹ hi⁻ kwa¹ ju¹dsoo¹ kih¹ Dio he¹, laa¹ kwaat⁻ lä⁻koo⁻ to¹ chaah¹ hma⁻ olivo, hi⁻ laay¹ kwaat⁻ lä⁻koo⁻ to¹ candelero he⁻ na⁻jnaä¹ cha⁻në¹ Dio juu¹ hwa¹. ⁵Cher¹ mah¹ chaa⁻ hi⁻ hnøø¹ jmääyh¹ dsoo¹, kyaah¹ je⁻ he⁻ hwëe⁻ neh¹ to⁻hooy¹ jëey¹ go⁻te⁻ hi⁻ na⁻høøh¹ kiyh¹. Lä⁻ja⁻ jmee⁻ bii¹ juu¹ wa¹ hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ hnøø¹ jmääyh¹ dsoo¹. ⁶Lä⁻uu¹ dsa⁻ he¹ na⁻ngëy¹ jwë¹ he⁻ jmeey¹ sa¹ jä¹ jma¹ ta¹ko¹ jiih¹ ngëey¹ juu¹ kih¹ Dio. Lä⁻ja⁻ na⁻ngëy¹ jwë¹ jmeey¹ kih¹ jmi⁻ he⁻ lii¹ jma⁻. Hi⁻ na⁻ngëy¹ jwë¹ heeyh¹ dsa⁻ lli¹ wii¹, lä⁻joh¹ jiih⁻ hnøø¹ bih¹.

⁷ Ma⁻la⁺ ma⁻dsëë⁺ jmi⁺ kway⁺ juu⁺ kih⁺ Dio, ya⁻hëë⁺ jah⁺ hlëëh⁺ neh⁺ too⁻ ñiih⁺ kih⁺ cha⁻je⁻ mah⁺ teey⁺ kyaah⁺ dsa⁻ he⁺, lä⁻jiih⁺ lä⁻liyh⁺ jngëëyh⁺. ⁸ Ga⁺ ma⁻na⁻juuy⁺, jäy⁺ cha⁻jwë⁺ jee⁺ jnä⁺hä⁺ kih⁺ jwii⁻ juuh⁻, ja⁻ba⁺ jee⁺ jwii⁻ jee⁺ ga⁻täay⁻ dsöh⁺ hma⁻cru⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻. Hi⁻ chaa⁻ jee⁺ ja⁻, kwee⁻ hñaa⁻ dsëy⁺ lä⁻koo⁻ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ chaa⁻ jwii⁻ Sodoma kyaah⁺ Egipto, he⁻ja⁻ kih⁺ jee⁺ jwii⁻ ja⁻, le⁺ jähn⁺ chee⁻ Sodoma hi⁻ Egipto ka⁻läh⁺. ⁹ Hnë⁻ jmi⁺ dsa⁻hnoo⁺, ga⁻lä⁻jëë⁺ ba⁺ dsa⁻ dsa⁻taah⁺ jëëy⁺ hi⁻ na⁻juu⁺ he⁺, dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ lä⁻jë⁺ jee⁺ jwii⁻, lä⁻jëë⁺ nää⁺ dsa⁻, dsa⁻ hi⁻ hlëëh⁺ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ juu⁺, hi⁻ lä⁻kaa⁻ hwa⁺ jee⁺ tääh⁺ dsa⁻ hi⁻ jmee⁺ hih⁺. Sa⁺ kway⁺ jwë⁺ haa⁺ hi⁻ na⁻juu⁺ he⁺. ¹⁰ Ga⁻lä⁻jëë⁺ ba⁺ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁺ lä⁻chaay⁻ llu⁺ wa⁻ra⁻ ga⁻jëëy⁺ na⁻juu⁺ dsa⁻ he⁺. Dsa⁻taayh⁺ jëë⁻ dsëy⁺ jwërte, hi⁻ kwëëyh⁺ dsa⁻kyaayh⁺ miih⁻ he⁻ cha⁻ kih⁺ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaay⁻, jëeh⁺ lä⁻uu⁺ hi⁻ ma⁺ngëë⁻ juu⁺ kih⁺ Dio he⁺ ma⁺ heeyh⁻ wi⁺ lä⁻jëë⁺ hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻.

¹¹ Ga⁺ ma⁻të⁺ hnë⁻ jmi⁺ dsa⁻hnoo⁺ ja⁻, jmi⁻lle⁺ na⁻jiih⁺ he⁻ ja⁺ kih⁺ Dio ga⁻tooh⁺ tuh⁻dsëy⁺ mah⁺ ga⁻nooy⁻ lä⁻h-mëë⁺. Ga⁻lä⁻goo⁺ jwërte dsë⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺ tääh⁺ jëë⁻ jee⁺ ja⁻. ¹² Ga⁻lä⁻nuuh⁺ ga⁻hlëëh⁺ gyuu⁺, ga⁻jäh⁺:

—Wi⁺ hñäh⁺ jee⁺ la⁻.

Mah⁺ ga⁻sayh⁺ ta⁺ gyuu⁺ jee⁺ jni⁺ lä⁻ ma⁻jëë⁺ ja⁻ lä⁻jëë⁺ hi⁻ ma⁺ na⁻høøh⁺ kiyh⁺. ¹³ Hor⁻ ja⁻ ga⁻jeh⁺ wi⁺ jwërte hwa⁺. Hi⁻ kih⁺ hñaa⁻loo⁺ hne⁻, ga⁻hla⁺ ma⁺ gya⁺ jee⁺ lä⁻kaa⁻ jee⁺ jwii⁻ juuh⁻ ja⁻. Hi⁻ ga⁻juu⁺ gyeë⁺ mil dsa⁻ ma⁺ ga⁻jeh⁺ hwa⁺. Hi⁻ ga⁻chaa⁺ he⁺, kyaah⁺ he⁻ goyh⁺ ja⁻, ga⁻jmäy⁺ jøøh⁺ Dio hi⁻ gya⁺ gyuu⁺ jmi⁻gyuu⁺.

¹⁴ Ga⁻ngëë⁺ to⁺ he⁻ wi⁺ ja⁻. Hi⁻ ga⁻jä⁺ ga⁻koo⁻ he⁻ wi⁺ he⁻ ja⁻ ga⁻ga⁻jëën⁺.

Ga⁻juuy⁺ jee⁺ ga⁻të⁺ gyii⁺ luu⁺ hoo⁺

¹⁵ Ma' ga'tě' gyee' ángel ga'jũũ' luu' hoo' kih',
ga'lă'nuuh' gyũũh' ga'tooh' ki' gaa' miih', ma' jăyh':
Na' ma-tě' jee' jmee' Dio hih' kih' lă'kaa' jmi-gyũũ'
ko-jøh' kyaah' Cristo kyaay'.

Hĩ- he' ba' jmee' hih' ga'lă'jě' joh' jmi' cha'.

¹⁶ Lă'jěe' gyii'kyee' dsa-gyũũh' hĩ- ma'tăäh' ně' hma-sii'
chá'ně' Dio, ga'taayh' ga'juuyh' jněy', ga'jyooy' lley' lă'
ga'tě' hwa' mah' ga'jmeey' juuh' kih' Dio. ¹⁷ Mah' ma'
jăyh':

Kwa- jnăäh' tí'hmaah' kyah' hne- Dio hĩ- cha- ga'lă'jě'
be' kih',

hne- he' hĩ- laa', hne- he' hĩ- ma' laa', hi- hne- he' hĩ-
llaah' ka-lăh'.

Ma-mi- jnăäh' hñaah' kyaah' be' kyah' mah' løøh' jmeeh'
hih'.

¹⁸ Ga'lă'jěe' hĩ- tăäh' lă'kaa' hwa' ma-lă-llee' jwërte,
ma-tě' jee' teeh' jwii' kih' hĩ- he'.

Ma-tě' jmi' llah' ta' kih' hĩ- na-juu',

mah' kwëeh' hee' lă'jěe' hĩ- ga'ngëe' juu' hĩ- ga'jmee'
ta'he' kyah',

hi- lă'ja- lă'jěe' hĩ- na-jngëe' hi- lă'jěe' ga' hĩ- gah' hne-,
lă'jøh' lă'măh'.

Hi- ma-tě' jmi' jngëeh' lă'jěe' hĩ- hee' jmi-gyũũ' la'.

¹⁹ Ja-ga' ga'na' gwah' kih' Dio gyũũh' jmi-gyũũ', hi'
neh' gwah' ja-, ga'lă'jnă' goo' he- tăäh' kuu' na-sii-
hmooh' to-ně'. Peer' ga'jmee' je-nih', ga'tooh' miih',
ga'hii' nih', ga'jeh' wi' jwërte hwa', mah' ga'hla' mi'dse'
kah'gaa'.

¹ Ma ngëë' he ja, ga lä'jnä' gyuu' jmi-gyuu' koo he juh-gaa. Ga lä'jnää' jaa dsa-më' hi ma na-lää hyoo, hi ma hee' sih huu' tiy', hi ma lley' koo coron he ma' chaa' gya tuu' nuu'. ² Dsa-më' he' ma' kyaa' gyuu, ma' hoo' kih' he jëy' wii' he lä' chaa' gyuu' kyaay'. ³ Hi ga lä'jnä' ga' jyoh' he juh-gaa' gyuu' jmi-gyuu'. Ga lä'jnää' jaa' dragón gyuu' hi jøh' gaa. Ma' la' gyii' lley', ma' choo' lley' gya' jøø', hi ma' lley' gyii' coron ka-läh'. ⁴ Kyaah' kuuy' ja, ga sëy' la' ga koo' kiih' kih' nuu' hi hëe' gyuu' jmi-gyuu' mah' ga saa' ga jaay' ta' hwa'. Dragón he' ga' noo' cha'në' dsa-më' hi ngoo' ga lä' chaa' gyuu' kyaa' mah' ma' kuyh' gyuu' he' lä' koo' wa'ra' ga lä' chaa'. ⁵ Kih' dsa-më' he' ga lä' chaa' jaa' gyuu' nuu' hi jmee' hih' kih' ga lä' kaa' hwa' kyaah' koo' hma' hiih' he' la' ñe'. Pero na' ba' koh' ga tëy' gyuu' he' cha'në' Dio jee' gyay' jmeey' hih'. ⁶ Hi dsa-më' he', ga kyuu' lä' ga të' hwa' kii' jee' ga mi' llu' Dio kiyh', mah' häy' jee' ja' koo' mil dsë' to' hña' loo' na' dsë' to' lo' gya' dsë' gya' jmi'.

⁷ Ma ngëë' he ja, ga lä' cha' koo' hnii' juuh' gyuu' jmi-gyuu'. Migye' kyaah' ángele kyaay' ma' tee' kyaah' Dragón. Hi Dragón he' kyaah' ángele kyaay' ma' tee' ka-läh' kyaah' Migye', ⁸ pero sa' ga liyh'. Mo' so' ga lä' cha' ga' hoo' gyuu' jmi-gyuu'. ⁹ Lä' ja' Dragón jøøh' he' ga llee' dsih' ta' ka' hne'. Hi he' laa' miih' chaa' llo' joo' hi chee' hi' sa' llu', hi chee' bih' Tana' ka-läh'. Hi he' mi' gaa' dsa' lä' kaa' lä' juh' jmi-gyuu'. Ga jwää' dsih' lä' ga të' hwa' ko' jøh' kyaah' ángele kyaay'.

¹⁰ Ja' ga' ga' nuun' ga' hlëh' ki' gaa' ka-läh' gyuu' he' ma' jäh':

—Na¹ ma⁻tē^ʻ jee^ʻ lää^ʻ dsa⁻, ma⁻lä⁻jnä^ʻ be^ʻ kih¹ Dio, ma⁻løø¹ jmee⁻ hih⁻ Dio jnän^ʻ, hi⁻ ma⁻tē^ʻ jee^ʻ lla¹ Cristo kyaay¹ ta^ʻ. Jëeh^ʻ, ma⁻lleey⁻ ta^ʻ ka^ʻhne⁻ hi⁻ ma⁻ hni[~] kih¹ lä⁻jëë⁻ øøh¹ jne^ʻ. Lä⁻jmi¹ lä⁻hwë¹ ma⁻ hniy[~] cha⁻në^ʻ Dio jnän^ʻ. ¹¹ Pero øøh¹ jne^ʻ ga⁻lih¹ bih¹ kyaay¹h^ʻ, kyaah¹ jma⁻ kih¹ Borrego mäh¹, hi⁻ kyaah¹ ju⁻dsoo^ʻ he⁻ ga⁻jmeey^ʻ kih¹ Cristo. Sa⁻ ga⁻jmeey^ʻ he⁻ che^ʻ chaa⁻ juuy^ʻ jmi⁻gyuu⁻ la⁻. ¹² Wa⁻ jëë⁻ hoh^ʻ hnäh^ʻ hi⁻ tääh¹ gyuu¹h¹ jmi⁻gyuu⁻. Pero jwi[~] hi⁻ tääh¹ hwa¹ la⁻ kyaah¹ hi⁻ tääh¹ neh⁻ jmi⁻ñeeh⁻ ka⁻läh^ʻ. Jëeh^ʻ hi⁻ sa⁻llu¹ ma⁻ñey⁻ ba^ʻ, jä⁻ ko⁻hi⁻pih¹ ga⁻ jmi¹ kiyh¹, he⁻ ja⁻ hääy¹ jwërte ma⁻jñaa¹ jee^ʻ kyah¹ hnäh^ʻ.

¹³ Ma⁻ ga⁻jëë¹ Dragón he^ʻ, he⁻ ga⁻jwää¹ dsih^ʻ ta⁻ hwa¹, ngooy¹ mah¹ jmeey¹ hñaa⁻ dsëy¹ kih¹ dsa⁻më^ʻ hi⁻ ga⁻lä⁻chaa⁻ gyuu⁻ ñuu⁻ kih¹ he^ʻ. ¹⁴ Pero ga⁻hyoh¹ dsa⁻më^ʻ he^ʻ to¹ sa⁻kyoo^ʻ cha⁻mii⁻ jøøh¹ mah¹ ja⁻ le^ʻ hëëy¹ uu¹ kih¹ mi[~]h⁻ hlëëh¹ he^ʻ ta⁻ hwa¹ ki¹, jee^ʻ hää¹ dsih^ʻ koo⁻ ji⁻ñe⁻, jyoh¹ ga⁻ to¹ ji⁻ñe⁻, na⁻dsë⁻ jñee^ʻ sih⁻. ¹⁵ Mi[~]h⁻ he^ʻ ga⁻juu¹ koo⁻ jmi⁻juuh⁻ kyaah¹ hooy¹ ta⁻ jee^ʻ ngoo¹ dsa⁻më^ʻ he^ʻ mah¹ ma⁻ääy¹ kyaah¹ jmi⁻ja⁻. ¹⁶ Pero hwa¹ ga⁻kwa^ʻ be^ʻ kih¹ dsa⁻më^ʻ he^ʻ. Ga⁻na¹ hwa¹, mah¹ ga⁻hoo¹ jmi⁻he⁻ ga⁻hwëë⁻ to⁻hoo¹ Dragón. ¹⁷ He⁻ja⁻ ga⁻ya⁻jëë¹ dsë¹ jwërte dragón kyaah¹ dsa⁻më^ʻ he^ʻ. Mah¹ ngooy¹ na⁻jmeey^ʻ hni⁻ kyaah¹ hi⁻ laa¹ sa⁻ju⁻ kih¹ dsa⁻më^ʻ he^ʻ, hi⁻ høø⁻ mada⁻ kih¹ Dio ja⁻ba⁻ hi⁻ jmee⁻ ju⁻dsoo^ʻ kih¹ Jesucristo.

13

Lä⁻uu¹ jah^ʻ laa¹ na⁻høø^ʻ he^ʻ

¹ Jnä^ʻ ga⁻noon¹ në⁻ mi⁻si¹ he⁻ cha⁻ cha⁻hoo¹ jmi⁻ñeeh⁻. Jee^ʻ ja⁻ ga⁻jëën⁻ jaa⁻ jah^ʻ hi⁻ laa¹ na⁻høø^ʻ, ya⁻hëë¹ cha⁻jmi⁻ñeeh⁻ ma⁻lle⁻ gyii¹ lley¹, hi⁻ ma⁻ choo¹ gya¹ jøø¹.

Nē jøø¹ kiyh¹ ma' choo¹ gya¹ coron. Hi⁺ ma' na⁻ si⁻ lã⁻ jē⁻ ka'ley' koo⁻ juu' he⁻ mi⁻ kwah¹ kih¹ Dio. ² Jah' hi⁻ ga' jēēn⁻ he', ma' laa¹ lã⁻ koo⁻ hyah⁻. Ma⁻ tiy' ma' la' lã⁻ la' ti⁻ oso. Mo⁻ hooy' ma' la' lã⁻ la' hoo' león. Dragón he', ga' kwëyh¹ be', hi⁻ ga' llaay¹ høøy¹ mah¹ jmeey¹ hih¹ llay⁻, mah¹ leey' dsa⁻ ta' jøøh¹. ³ Ga' jēēn¹ koo⁻ lley' ma' la' dsoo' he⁻ ma' jngi⁻ h¹ kiyh¹. Pero dsoo' he⁻ ma' jngi⁻ h¹ kiyh¹ ja⁻, ga' jã⁻ ba'. Peer⁺ ga' lã⁻ dsa⁻ dsē¹ lã⁻ jēē⁻ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺, he⁻ ja⁻ ga' jmeey' ko⁻ jøh' kyaah' jah' hi⁻ laa¹ na'høø' he'. ⁴ Hi⁻ ga' jmää¹ dsa⁻ jøøh¹ Dragón hi⁻ ga' llaa¹ jøøh¹ jah' hi⁻ laa¹ na'høø' he'. Ja⁻ ba' lã⁻ ja⁻ ga' jmääy¹ jøøh¹ jah' laa¹ na'høø' he' ka⁻ lãh', mah¹ ma' jãyh' kiyh¹:

—Sa⁻ chaa⁻ ga' jñah' hi⁻ laa¹ lã⁻ koo⁻ jah' na⁻. ¿Hi⁻ na⁻ hi⁻ lih⁻ tee¹ kyaayh'?

⁵ Ga' kway' jwē¹ kih¹ mah¹ hlëeyh¹ juu¹ taah¹ hi⁻ hlëeh¹ bih¹ juu¹ he⁻ mi⁻ kwah¹ kih¹ Dio. Ga' llaay¹ mah¹ leey' dsa⁻ ta' to' laa¹ uu¹ sih⁺. ⁶ Lã⁻ ja⁻ ga' løoy¹ mi⁻ kwayh¹ kih¹ Dio. Ga' mi⁻ kwayh¹ jmi⁻ kiyh¹, lã⁻ kye⁻ kih¹ gwah⁺ kiyh¹, hi⁻ lã⁻ ja⁻ kih¹ hi⁻ tãäh' gyuu⁻ h¹ jmi⁻ gyuu⁺ ka⁻ lãh'. ⁷ Hi⁻ ga' hyoyh¹ jwē¹ jmeey¹ hni⁻ kyaah' lã⁻ jēē⁻ hi⁻ na⁻ jngēē¹ lã⁻ jiih¹ leeyh¹. Hi⁻ ga' hyoyh¹ jwē¹ jmeey¹ hih¹ kih¹ lã⁻ jēē⁻ naa¹ dsa⁻, lã⁻ jē⁻ jee' jwi⁻, dsa⁻ hi⁻ hlëeh¹ lã⁻ koo⁻ lã⁻ koo⁻ juu¹, hi⁻ lã⁻ kaa⁻ hwa¹ jee' tãäh' dsa⁻ jmee⁻ hih¹ ma⁻ ki⁻ kih¹. ⁸ Lã⁻ jēē⁻ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺ hi⁻ ga' jmää¹ jøøh¹ jah' laa¹ na'høø' he', sa⁻ ma' na⁻ si⁻ jmi⁻ kiyh¹ né⁻ je⁻ kih¹ Borrego mäh¹ hi⁻ laa¹ kwaat⁻ ga' juu¹ né⁻ na'hyoo' lã⁻ ma' hu⁻ jmi⁻ gyuu⁺. Né⁻ je⁻ kiyh¹ ja⁻, na⁻ si⁻ jmi⁻ kih¹ lã⁻ jēē⁻ hi⁻ na'jnää' kih¹ Dio.

⁹ Cher'mah¹ chaa⁻ hi⁻ hnøø¹ heeh⁻ juu¹ la⁻, wa' heeyh⁻. ¹⁰ Hi⁻ lle⁻ kih¹ dsoo¹ neh¹ ñe¹, jãä¹ dsih¹ neh¹ ñe¹. Hi⁻ lle⁻ kih¹ juu¹ kyaah¹ ñe¹ tuuh⁻, kyaah¹ ñe¹ tuuh⁻ jngëeh¹ dsih¹. Hor⁻

ja⁻ hnø¹ kwëeh¹ dsë¹ hi⁻ na⁻ jngëë¹ kyaa¹ Dio hi⁺ hnø¹ lä¹ ma⁻ dsoo¹ ja⁻ ba⁻ dsëy¹.

¹¹ Ma⁻ ngëë¹ he⁻ ja⁻, ga⁻ jëën⁺ jñah¹ jah¹ laa¹ na¹ høø¹ hi⁻ ya⁻ hëë¹ neh⁺ hwa¹. Má lley¹ to¹ jøø¹ he⁻ la¹ lä¹ la¹ kih¹ jaa⁻ borrego mäh¹, hi⁺ má hlëëyh⁺ lä⁻ hlëeh⁺ jaa⁻ dragón. ¹² Má kyey⁻ lä⁻ jë⁺ be¹ kih¹ to⁻ né¹ jah¹ he¹, mah¹ to¹ lo⁺ nëy¹ ga⁻ løøy¹ jmeey⁺ hih⁺ kih¹ hi⁻ tääh¹ lä⁻ kaa⁻ hwa¹ mah¹ wa¹ jmeey¹ juuh⁻ kih¹ to⁻ né¹ jah¹ he¹, hi⁻ ga⁻ jä¹ kih¹ kyaah¹ dsoo¹ he⁻ má juuy¹ ja⁻. ¹³ Hi⁺ lä⁻ ja⁻ má jmeey⁺ cha⁻ miih⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ ka⁻ läh¹, lä⁻ jiih¹ ga⁻ jmeey¹ ga⁻ jyoo¹ je⁻ gyuu¹ jmi⁻ gyuu⁺ lä⁻ ga⁻ të¹ hwa¹, lä⁻ ma⁻ jëë⁺ ja⁻ dsa⁻. ¹⁴ Mi⁻ gaay⁺ hi⁻ tääh¹ lä⁻ kaa⁻ hwa¹ kyaah¹ lä⁻ jë⁺ he⁻ juh⁻ gaa⁻ he⁻ ga⁻ hyoyh¹ jwë¹ jmeey¹ cha⁻ né¹ jah¹ to⁻ né¹ he¹. Ga⁻ jmeey¹ mada⁺ kih¹ hi⁻ tääh¹ lä⁻ kaa⁻ hwa¹ he⁻ jmeey¹ heeh⁻ kih¹ jah¹ hi⁻ ga⁻ jä¹ kih¹ hi⁻ má la¹ dsoo¹ kih¹ kyaah¹ ñe¹ tuuh⁻. ¹⁵ Ga⁻ hyoyh¹ jwë¹ he⁻ jmeey¹ jiih⁺ heeh⁻ kih¹ jah¹ he¹ mah¹ hlëeh¹. Hi⁺ mah¹ ga⁻ jmeey¹ mada⁺ jngiiyh¹ kih¹ lä⁻ jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁻ jmee¹ juuh⁻ kih¹ heeh⁻ ja⁻. ¹⁶ Ga⁻ jmeey¹ hih⁺ kih¹ ga⁻ lä⁻ jëë⁺ dsa⁻, lä⁻ jøh¹ lä⁻ mäh¹, hi⁻ cha⁻ kuu¹, hi⁻ tä⁻ ñee¹, hi⁻ na⁻ hnëë¹ jmee⁺ ta¹, hi⁺ hi⁻ sa⁻ na⁻ hnëë¹ ka⁻ läh¹, mah¹ jmeey¹ lii⁻ gooy⁻ ra⁻ lluu¹ o cha¹ kyey¹. ¹⁷ Lä⁻ ja⁻ ni⁺ jaa⁻ sa⁻ lä⁻ cha⁻ jwë¹ kih¹ la¹ gyih¹ løø¹, ni⁺ sa⁻ lä⁻ cha⁻ jwë¹ hñiy¹ gyih¹ he⁻ cha⁻ kiyh¹ cher¹ mah¹ sa⁻ laay¹ lii⁻ kyaah¹ jmi⁻ kih¹ jah¹ he¹ o kyaah¹ hwëh¹ lä⁻ koo⁻ chee⁻ jah¹ he¹. ¹⁸ Jee¹ la⁻ hnøø¹ cha⁻ huud¹ dsë⁻ llu¹. Hi⁻ ngëë¹, he⁻ dá hwëh¹ kih¹ jah¹ he¹, jëëh¹ la¹ hwëh¹ kih¹ dsa⁻ ñuu¹ ba⁻ ja⁻. Hwëh¹ kih¹ jah¹ he¹ te¹ jñii¹ hña⁻ loo¹ na⁻ dsë⁻ to¹ lo¹ gya¹ na⁻ dsë⁻ gya¹ jñii¹.

14

Koo⁻ su⁻ hmëë¹ ga⁻ hä¹ lä⁻ jëë⁺ hña⁻ laa¹ na⁻ dsë⁻ to¹ laa¹

kyee' mil dsa-

¹ Ma-ngëe' he- ja-, ga-jëen- Borrego mäh' cheh' në moh' Sión kyaah' hña-laa' na-dsë to'laa' kyee' mil dsa- hi- ma-na-sii- jmi- kih' Borrego mäh' cha'kyey', hi- ma-na-sii- jmi- kih' Jmiiy- ka-läh'. ² Ja-ga' ga-nuun' ga-hlëeh' gyuuh' ga-hii' goo- lä- hii' jee' jyoo- cha-mi- ih- jmi-. Hi- ga-hii' lä-koo- hii' jee' hii- ñih' ki-gaa-, hi- ga-hii' lä- hii' jee' tääh' dsa- kooh- tu- he- choo' cha-mi-ih- síñe'. ³ Lä-jëe- hi- he' ma' hä- koo- su- hmëe' cha-né hi- ma' gya- jmee- hih- në hma-sii-, hi- cha-né lä-jëe- kyee' jah' hi- ma' tääh' he', hi- cha-né lä-jëe- dsa-gyuuh' ka-läh'. Ni- jaa- sa- lih- ma' hä- su- ja-. Ma-la' hña-laa' na-dsë to'laa' kyee' mil ba' ma' lih- ma' hä', dsa- hi- ga-lää' Dio kyaah' jma- kih' jee' kih' dsa- hi- chaa- hwa'. ⁴ Lä-jëe- hi- la- sa- ga-mi-sah' hñiyy' kyaah' dsa-më', jëeh' ga-hääy' hñiyy'. Hi- he' jmee- ko-joh' kyaah' Borrego mäh' wa' ha- cha- ha- jee' dsooy'. Hi- he' na- ga-läay' jee' kih' dsa-, laay' koo- nää' hi- ma- jā- llu' kih' Dio hi- lä-ja- kih' Borrego mäh'. ⁵ Ni- mi-ih- sa- ga-hwëe- juu' ta-juu' hooy', na-jngëe' go-te- laay' cha-né Dio.

Juu' he- ga-kwa' uu- ángele

⁶ Hi- ga-jëen- jñah' ángel hi- ma' hëe- to'dsaah' gyuuh' jmi-gyuu- hi- ma' kye- ju-hmëe' he- sa- ngëe' jih'koh'. Ma' hlëeyh- lä-jëe- dsa- hi- chaa- lä-kaa- hwa' jee' jmeey- hih-, lä-jëe- nää' dsa- hi- hlëeh- lä-koo- lä-koo- juu', hi- lä-jëe- hi- chaa- lä-koo- lä-koo- jee' jwi-. ⁷ Ga-hlëeh' ángel he' kyaah' lä-jë- be' kih':

—Wa' gah- hnäh' Dio, jmee' hnäh' juuh- kiyh'. Jëeh', ma-të' hor- llay' ta'. Kwa' hnäh' ti'hmaah' kih' hi- ga-jmee' gyuuh' jmi-gyuu-, hi- ga-jmee' hwa', hi-

ga^ˋjmee^ˊ jmi^ˋ ñeeh^ˋ, hi^ˋ hi^ˋ ga^ˋjmee^ˊ lä^ˋkaa^ˋ jee^ˊ hya^ˋ jmi^ˋ gwa^ˋ.

⁸ Jñah^ˊ ka^ˋläh^ˊ ángel ga^ˋlla^ˋlle^ˋ kaah^ˋ kiyh^ˋ, ma^ˊ jäyh^ˊ:

—Ma^ˋhee^ˋ, ma^ˋhee^ˋ go^ˋte^ˋ Babilonia jwi^ˋ jwuh^ˋ hi^ˋ ga^ˋhee^ˋ dsa^ˋ lä^ˋkaa^ˋ jmi^ˋ gyuu^ˋ kyaah^ˋ lä^ˋjē^ˋ wa^ˋ he^ˋ cha^ˋ he^ˋ he^ˋ hlih^ˋ ma^ˊ jmeey^ˋ. La^ˋ lä^ˋkoo^ˋ he^ˋ ga^ˋkwēeyh^ˋ dsa^ˋ jmi^ˋllii^ˋ hää^ˋ.

⁹ Jee^ˊ ga^ˋtē^ˋ uu^ˋ ángel hi^ˋ ma^ˊ lleē^ˋ kaah^ˋ he^ˋ, ma^ˊ hlēeyh^ˋ kyaah^ˋ lä^ˋjē^ˋ be^ˊ kiyh^ˋ:

—Cher^ˋmah^ˋ hi^ˋ ga^ˋjmää^ˋ jøøh^ˋ jah^ˊ hi^ˋ laa^ˋ na^ˋhøø^ˋ he^ˋ kyaah^ˋ heeh^ˋ kiyh^ˋ, hi^ˋ cher^ˋmah^ˋ ga^ˋjmeey^ˋ lii^ˋ cha^ˋkyey^ˋ 'o ma^ˋgooy^ˋ, ¹⁰ ja^ˋba^ˋ lä^ˋja^ˋ le^ˋ kih^ˋ dsa^ˋ he^ˋ. Le^ˋ kiyh^ˋ lä^ˋkoo^ˋ he^ˋ hiyh^ˋ jmi^ˋllii^ˋ hää^ˋ, wa^ˋra^ˋ ga^ˋya^ˋjēē^ˋ dsē^ˋ Dio kyaayh^ˋ. Ja^ˋ kyaah^ˋ hih^ˋ jä^ˋ ya^ˋjēē^ˋ dsē^ˋ Dio. Jmeey^ˋ kaay^ˋ kyaah^ˋ je^ˋ, kyaah^ˋ azufre cha^ˋñē^ˋ lä^ˋjēē^ˋ ángele hi^ˋ na^ˋjngēē^ˋ hi^ˋ cha^ˋñē^ˋ Borrego mah^ˋ ka^ˋläh^ˊ. ¹¹ Jee^ˊ täayh^ˋ kaay^ˋ ja^ˋ, soo^ˋ ñē^ˋ ga^ˋlä^ˋjē^ˋ joh^ˊ jmi^ˋ cha^ˋ. Lä^ˋjēē^ˋ hi^ˋ ma^ˋjmää^ˋ jøøh^ˋ jah^ˊ he^ˋ kyaah^ˋ heeh^ˋ kiyh^ˋ, hi^ˋ hi^ˋ heeh^ˋ lee^ˋ lii^ˋ kyaah^ˋ jmi^ˋ kiyh^ˋ, ni^ˋ jmi^ˋ ni^ˋ hwē^ˋ sa^ˋ le^ˋ teeyh^ˋ dsēy^ˋ. ¹² Hor^ˋ ja^ˋ hnøø^ˋ kwēeh^ˋ dsē^ˋ lä^ˋjēē^ˋ hi^ˋ na^ˋjngēē^ˋ, lä^ˋjēē^ˋ hi^ˋ nuuh^ˋ kih^ˋ Dio hi^ˋ lä^ˋjēē^ˋ hi^ˋ jmee^ˋ dsoo^ˋ dsē^ˋ kih^ˋ Jesús.

¹³ Ja^ˋga^ˋ ga^ˋnuun^ˋ ka^ˋläh^ˊ ga^ˋhlēēh^ˋ gyuu^ˋ jmi^ˋ gyuu^ˋ ma^ˊ jäyh^ˊ:

—Si^ˋ he^ˋ la^ˋ: “Na^ˋ ta^ˋ cha^ˋñē^ˋ, llu^ˋ la^ˋ kih^ˋ hi^ˋ juu^ˋ jee^ˋ jmeey^ˋ ko^ˋjøøh^ˋ kyaah^ˋ Dsa^ˋjøøh^ˋ jnän^ˋ.”

—Jaah^ˋ, lä^ˋja^ˋ le^ˋ —jäh^ˋ Jmi^ˋlle^ˋ Na^ˋjngii^ˋ—. Hi^ˋ he^ˋ teeh^ˋ dsē^ˋ, jēeh^ˋ ja^ˋ jiih^ˋ llaa^ˋ he^ˋ ma^ˋjēey^ˋ wi^ˋ, hi^ˋ lä^ˋjñä^ˋ ba^ˋ lä^ˋjē^ˋ he^ˋ llu^ˋ he^ˋ ga^ˋjmeey^ˋ.

Lloo^ˋ koo^ˋ jmi^ˋ jøøh^ˋ Dio lä^ˋjēē^ˋ dsa^ˋ

14 Jā-ga' gā-jëen' koō-nii' tøø-. Jee' nii' jā-, ma' gya' jaā-hī laā-lä' laā-Hī gā-lëë'ngo'. Ma' lley' koō-coron he- la' kyaah' ku'nøø-, hi- ma' chooyh- koō-ñe'tuuh- hlääh' he- hme'. 15 Neh' gwah' kih' Dio ya'hëë' jñah' ángel hi- hlëeh' kyaah' lä-jë' be' kih', ga'siiyh' hi- gya' jee' nii':

—Kye- ñe'tuuh' hläh' kyah' mah' chooh' ta' kyah'. Jëeh' ma-jwii- ba' mii', ma-të' hor' jee' juuh'.

16 He-ja- hi- ma' gya' jee' nii' he' ga'jyooy' ñe'tuuh- hlääh' kiyh' lä' ga-të' hwa', mah' ga-teeyh- lä-jë' mii' kih' hwa' ja-.

17 Neh' gwah' he- la' gyuuu' jmi-gyuuu', ya'hëë' jñah' ángel hi- ma' chooh- koō-ñe'tuuh- hläh' he- hme'. 18 Jee' chih' na'hyoo' ya'hëë' jñah' ángel hi- ma' na-ngë' jwë' jmee' hih' kih' je-. Kyaah' be' ga'hlëëyh' hi- ma' chooh- ñe'tuuh- hläh' hme' ja-, ga'siiyh':

—Kyaah' ñe'tuuh' hläh' kyah' na-, hnä' lä-jë' sa'mah' kih' mi'jeh' he- cha- hwa' na-, jëeh' ma-jwii- ba'.

19 He-ja- ga'jyoo' ángel he' ñe'tuuh- hläh' kih' lä' ga-të' hwa' mah' ga-hnäy' sa'mah' kih' mi'jeh' he- cha- hwa' la-, ga'tooyh- neh' koō-jee' jleeyh' kyaah' ma-tiiy'. He- la- la' kwaat- he- wi' he- na' ga'chee' Dio në' kih' dsa'. 20 Hi- ga'jleeyh' kyaah' ma-tiiy' mi'jeh' jee' ma-tääh' he- ma' hla- ta' chuuh' jwii-. Hi- jee' ga'jleeh' mi'jeh' ja-, ga'hwëë- jmi- gyuu- lä'koō-jma- he- ga'lloo' lä' ga-të' fren- kih' kya'jiih', ga'ngëë' la' ga' hnë- hña-loo' kilómetro.

15

Gyee' ángele kyaah' gyii' lli' wi'

¹ Ga⁺ jëen¹ jyoh³ ka⁻ läh³ koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻ gyuu^h jmi⁻ gyuu⁺ lä⁺ jiih¹ ga⁺ lä⁺ dsaa⁻ dsën⁺. Ga⁺ jëen⁺ gyee¹ ángele hi⁻ ma⁺ kye⁻ gyii¹ nëe¹ he⁻ wii³ he⁻ ja⁺ kyaah¹ jee¹ llaa⁻ go⁻ te[~]. Jëeh³ kyaah¹ he⁻ ja⁻, llaa⁺ he⁻ ya⁻ jëe¹ dsë¹ Dio.

² Hi⁺ ga⁺ jëen¹ ka⁻ läh³ he⁻ ma⁺ na⁻ jaa³ he⁻ la¹ lä⁺ koo⁻ hu⁻ he⁻ jëe⁻, he⁻ juuh⁻ lä⁺ koo⁻ jmi⁻ ñeeh⁺, na⁻ kaa^h kyaah¹ je⁻. Në⁺ ja⁻ ma⁺ tääh¹ hi⁻ ga⁺ lih¹ ga⁺ tee¹ kyaah¹ jah³ hi⁻ laa¹ na⁺ hoo³ he³ kyaah¹ heeh⁺ kiyh¹, lä⁺ jëe⁺ hi⁻ sa⁺ ga⁻ kwaa¹ hñii³ ma⁺ lee³ lii[~] ni⁺ sa⁺ ga⁻ kay¹ hwëh³ lä⁺ chee⁻ jah³ he³. Ma⁺ chooyh⁻ tu⁻ he⁻ choo¹ cha⁻ miih⁻ síñe¹ he⁻ ga⁻ hyoyh¹ kih¹ Dio. ³ Ma⁺ häy⁺ su⁻ he⁻ ma⁺ hä⁺ Moisé hi⁻ ma⁺ jmee⁺ ta⁺ he¹ kih¹ Dio, hi⁻ ma⁺ häy⁺ su⁻ he⁻ ma⁺ hä⁺ Borrego mäh¹, ma⁺ jäh³:

Peer⁺ juh⁻ gaa⁻ la¹ lä⁺ jë⁺ he⁻ ma⁻ jmeeh⁺,

hne⁻ Dio hi⁻ laa¹ joo^h hi⁻ cha⁻ ga⁺ lä⁺ jë⁺ be³ kih¹.

Dsoo⁺ ba⁺, llu¹ la¹ jwë¹ kyah¹, hne⁻ Dsa⁻ ta⁺ joo^h kyaa¹ hi⁻ na⁻ jngëe¹.

⁴ Lä⁺ jëe⁺ ba⁺ dsa⁻ gah⁺ hne⁻ Dio.

Lä⁺ jëe⁺ ba⁺ dsa⁻ jmee¹ juuh⁻ jmi⁻ kyah¹.

Jaa⁻ hne⁻ ba⁺ hi⁻ na⁻ jngëe¹.

He⁻ ja⁻ ga⁺ lä⁺ jëe⁺ hi⁻ chaa⁻ hwa¹, ya⁻ nääy³ mah¹ jmeey¹ juuh⁻ kyah¹.

Jëeh³, ma⁻ lä⁻ jnä³ ba⁺ he⁻ ma⁻ looh^h llah⁻ ta⁺.

⁵ Ma⁻ ngëe³ he⁻ ja⁻, ga⁺ jëen¹ na⁻ na⁺ gwah⁺ he⁻ chih¹ gyuu^h, ja⁻ ba⁺ gwah⁺ he⁻ ga⁺ mi⁻ jnä⁻ Dio kih¹ Moisé.

⁶ Neh⁺ gwah⁺ ja⁻ ga⁺ hwëe⁻ gyee¹ ángele hi⁻ ma⁺ kye⁻ lä⁺ jë⁺ gyii¹ nëe¹ he⁻ wii³. Ma⁺ kyeyh¹ hmiih⁻ he⁻ chee⁻ lino he⁻ na⁻ jngii¹, he⁻ la¹ jih¹ gyeh¹. Hi⁻ na⁻ hñuu⁻ mo⁻ dsëy¹ kyaah¹ hmiih⁻ he⁻ ma⁺ na⁻ la⁻ kyaah¹ ku⁺ noo⁻. ⁷ Jaa⁻ jee⁺ lä⁺ jëe⁺ kye⁺ jah³ he³ ga⁻ kwëeh¹ lä⁺ jëe⁺ gyee¹ ángele he³ ma⁺ koo⁻ kyaah¹ he⁻ la¹ kyaah¹ ku⁺ noo⁻ he⁻ na⁻ kah¹ lä⁺ jë⁺ he⁻ wii³

he- na' ga' chee' Dio hi- chaa- ga'lä'jé' joh' jmi' cha-.
 8 Ga'kah' neh' gwah' cha-miih- ñe', kih' he- laa' jøøh
 ' Dio hi- cha- cha-miih- be' kih'. Ni' jaa- sa' ma-le'
 ma' dsa-taah' neh' gwah' ja-, ta'ko-jiih' sa' ga' ma-lä-te'
 lä'jé' gyii' he- wii' he- kye- lä'jéé' gyeé' ángele he'.

16

Wa'kyaah' he- kyaah' he- ga'heeyh' dsa- wii'

1 Ja- ga' ga' nuun' ga'hléeh' ki-gaa- neh' gwah' ja-,
 ga-siiyh' lä'jéé' gyeé' ángele he':

—Go- náá' hnäh' mah' go-jää' he- lli' wii' he- haa' neh'
 lä'jé' gyii' kyaah' he- na' ga' chee' Dio lä'kaa- hwa'.

2 Ñee' to- né' ángel he' ná'jää' he- ma' haa' neh' kyaah'
 kiyh' ta' jee' tääh' dsa-. Lä'chah' ja-, ga-toh' koo- dsoo'
 he- ku'jii' he- la' na'høø', né' kih' hi- laa' lii' kih' jah' laa'
 na'høø' he', hi' né' kih' hi- ma' jmee' juuh- kih' ja-ba'
 heeh' kih' jah' he'.

3 Jee' ga-té' uu' ángel ga-jää' he- ma' haa' neh' kyaah'
 kiyh' ta- né' jmi- ñeeh', hi' ga-lii' jma- lä' la' jma- kih'
 hi- na-juu'. Kyaah' he- ja- ga'juu' lä'hii' né' hi- chaa-
 cha'jmi- ñeeh'.

4 Jee' ga-té' uu' ángel ga-jää' he- ma' haa' neh' kyaah'
 kiyh' ta- né' jmi- juuh- kyaah' lä'kaa- jee'hya- jmi- gwa-
 pih'. Lä'kye- he- ja- ga-lii' jma- ka-läh'. 5 Lä'chah' ja-
 ga' nuun' ga'hléeh' ángel hi- laa' juu' jmi-, ga-jäyh':

—Jnaah' lluu' laah' hne-, Dsa-jøøh' kyaan-. Hne- laah',
 hi- ma' laah', hi- na-jngéeh', jéeh' ma'llah' ba' hne- ta'
 kih' dsa-. 6 Kih' he- ga-tuu' jma- hi- na-jngéé' kyaah'
 hi- kih' hi- ga-ngéé' juu' kyah', he- ja- hne- kwéeyh' hiyh'
 jma- ka-läh', he- teeh' jwii' kiyh'.

⁷ Lắjắ gã nuun¹ kih¹ jñah¹ hĩ gã hlēeh¹ jee¹ chih¹ na¹hyoo¹, gã jāyh¹:

—Dsoo¹ ba¹, hnẽ Dio Dsã jøøh¹ kyaan¹ hĩ chã gã lắjě́ be¹ kih¹. Hnẽ ba¹ mã llah¹ ta¹ kyaah¹ ju¹dsoo¹ lắkoõ lle¹ kih¹.

⁸ Jee¹ gã tē¹ kyeē¹ ángel he¹ gã jāā¹ hẽ ma¹ haa¹ neh¹ kyaah¹ kiyh¹ ta¹ nē¹ hyoõ. Lắjắ gã lắ cha¹ be¹ kih¹ hyoõ mah¹ jmee¹ kaa¹ dsã kyaah¹ jẽ. ⁹ Gã lắ llii¹ hyoõ lắ jiih¹ gã kaa¹ dsã. Ni¹ lắjắ sã gã lắ dsaā̃ dsēy¹ mah¹ ma¹ jmeey¹ juuh¹ kih¹ Dio. Llã hẽ jã, gã mi¹ kwah¹ bih¹ kih¹ Dio hĩ lih¹ chee¹ lắjě́ hẽ wi¹ jã.

¹⁰ Jee¹ gã tē¹ hñāā¹ ángel gã jāā¹ kyaah¹ kiyh¹ ta¹ nē¹ jee¹ gya¹ jmee¹ hih¹ jah¹ laa¹ na¹ høø¹ he¹. Hi¹ lắ kaã hwa¹ jee¹ ma¹ jmeey¹ hih¹ gã la¹ na¹ hoõ, lắ jiih¹ gã jñah¹ dsã na¹ siih¹, kih¹ hẽ ma¹ jēỹ wi¹. ¹¹ Koõ ka¹ lắh¹ gã mi¹ kwayh¹ kih¹ Dio hĩ gya¹ gyuu¹ jmi¹ gyuu¹ kih¹ hẽ ma¹ jēỹ wi¹ hi¹ kih¹ dsoo¹ hẽ la¹ na¹ høø¹ jã. Pero ni¹ lắjắ sã gã lắ dsaā̃ dsēy¹ hẽ ma¹ jmeey¹ hẽ hliih¹.

¹² Jee¹ gã tē¹ jñēē¹ ángel gã jāā¹ hẽ ma¹ haa¹ neh¹ kyaah¹ kiyh¹ ta¹ nē¹ jmi¹ juuh¹ hẽ chee¹ Eufrate. Jmi¹ jã gã lắ kih¹ mah¹ gã jā́ mã na¹ llu¹ jwē¹ jee¹ ngē¹ lắ jēē¹ rey hĩ ya¹ năā¹ ta¹ jee¹hyã hyoõ. ¹³ Hi¹ gã jēē¹ uu¹ jmi¹ lle¹ hlēeh¹ hĩ jnăā¹ lắ jnăā¹ jeh¹ wēh¹. Ya¹ hēē¹ neh¹ to¹ hoo¹ Dragón, hi¹ ya¹ hēē¹ neh¹ to¹ hoo¹ jah¹ hĩ laa¹ na¹ høø¹ he¹ hi¹ ya¹ hēē¹ neh¹ to¹ hoo¹ jah¹ hĩ ma¹ ngēē¹ juu¹ ta¹ juu¹. ¹⁴ Hĩ he¹ laa¹ dsã hlēeh¹ hĩ jmee¹ jã hẽ koõ nēē¹ mah¹ jēē¹ dsãh¹ dsã. Dsã năāy¹ cha¹ nē¹ lắ jēē¹ rey lắ kaã lắ juh¹ jmi¹ gyuu¹, mah¹ dsã jøøyh¹ dsã dsã năāy¹ dsã jmeey¹ hnii¹ wa¹ ra¹ gã tē¹ jmi¹ juuh¹ jmi¹ goõ kih¹ Dio hĩ chã gã lắjě́ be¹ kih¹. ¹⁵ “Hĩ jnă¹ ngaahn¹ na¹, lắ koõ jã hĩ hĩ. Llu¹ la¹ kih¹ hĩ na¹ nē¹,

hī häǟ hñiī, hī jmeē ta' llu'. Hī he' sa' jā' o' hih'™, ga' jāh' Dio.

¹⁶ Hī he' ba' jah' he' ga' jmee' ga' kuh' lā' jēē̄ rey, koō jee' cheē kyaah' juu' hebreo Armagedón.

¹⁷ Jee' ga' tē' gyeē' ángel ga' jāā' he' ma' haa' neh' kyaah' kiyh' ta' nē' lle'. Ga' lā' nūuh' ga' hlēēh' koō kī' gaā jee' chih' gwah' gyūuh' jmi' gyūū' jee' gya' Dio jmee' hih', ma' jāh': "Ma' la' ba'." ¹⁸ Lā' चाह' jā' ga' jmee' je' ñih', ga' hlēēh', ga' hñi' ñih', hi' ga' jeh' wi' jwēte hwa', he' sa' ma' jeh' ni' koō hā' kō' jā' jiih', ta' kō' jiih' tāāh' dsa' jmi' gyūū' la'. ¹⁹ Jee' jwi' jūuh' Babilonia ga' la' hnē' nāā', hi' jyoh' ga' jee' jwi' kaah' ga' sa' ga' hla' go' tē. Ma' ra' he' ga' teēh' ba' Dio jwi' kih' jwi' jūuh' jā', ga' cheey' nē' kih' lā' jē̄ go' te' he' ya' jēē' dsēy' kyaah'. ²⁰ Ga' lā' jē̄ hwa' he' tāāh' jee' jmi' ñeeh' ga' āāh' hōø' kih'. Lā' jā' ka' lāh' ga' āāh' lā' jē̄ moh'. ²¹ Hi' ga' saa' nē' kih' dsa' mi' dsē' kaah' he' hii' ma' to' loo' kil. Hi' lā' jēē̄ dsa' cha' ga' miih' ga' mi' kwayh' kih' Dio ma' ga' jēēy' he' wi' jā'. Jēēh', koō he' jā' ba' ma' la' jūuh' ga' kih' jee' lā' jē̄.

17

Heeh' Dio wi' Babilonia

¹ Ma' ngēē' he' jā', jā' jaa' jee' lā' jēē̄ gyeē' ángele hī ma' chooh' lā' jē̄ gyii' kyaah' mah' ga' hlēēyh' kyaah' jnā', ga' jāyh':

—Ñā' ta' la' mah' heehn' hne' ha' lā' la' he' wi' he' heeh' Dio hyaa' hī ma' kyaah' wa' hī cha' hī, hī gya' jøøh' nē' kih' cha' miih' jmi'. ² Dsa' mē' he' ga' jmee' wa' la' cha' la' kyaah' lā' jēē̄ rey hī cha' hwa' la'. Hi' lā' jēē̄ dsa' hī tāāh' hwa' la' ga' hēē' go' tē huūdsē' kiyh' kyaah' lā' jē̄ he' hñih' he' ga' jmeey' kyaah' dsa' mē' he'. La' lā' koō he' ga' kwēēyh' jmi' lli' he' hāā' jwēte.

³ He-ja- ga-jää' jmi-llé' jnä' koo- hwa' kii' jee' sa' kwa- ni' miih-. Jee' ja- ga-jëen' jaa- dsa-mé' hi- ma' dsëë- jaa- jah' gyuu'. Lä'kaa- né' kih' jah' he' na-sii- jmi- he- mi-kwah' kih' Dio, hi' ma' lle' gyii' lle' kyaah' gya' jøø'. ⁴ Dsa-mé' he' ma' kyeh' hmiih- hee- gyuu' hi' gyuu' läh-, he- na-lii' kyaah' ku'nøø', hi' kyaah' kuu' he- la' na'hñaa'. Ma' chooyh- koo- kyaah' he- na-la' kyaah' ku'nøø' jee' ma' na-kah' kyaah' lä-jé' he- la' o-hih' he- ma' jmeey'. ⁵ Ma' na-sii- cha'kyey', koo- jmi- he- sa- lä-ngëë' jné', he- ma' jäh': "Jwi- juuh- Babilonia. Choo' dsa-mé' hi- kaa- wa' hi- cha- hi-. Choo' lä-jé' he- jmeé- na-hääh' dsë- jné'." ⁶ Ga-lä-liih- he- ma' hee' dsa-mé' he' kyaah' jma- kih' hi- na-jngëë', hi' kyaah' jma- kih' hi- ga-juu' kwaat~ kih' Jesús. Ma' ga-jëen' dsa-mé' he' ga-lä-dsaa~ dsën' jwërte. ⁷ Mah' ga-jäh' ángel he' siih' jnä':

-;He-la' dsaa~ hoh'? Jnä' mi'jnään' kyah' he- sa- lä-ngëeh' hne- kih' dsa-mé' na-, hi- lä-ja- kih' jah' laa' na'høø' hi- jääy- na-, hi- lle' gyii' lle' kyaah' gya' jøø'. ⁸ Jah' hi- ma-jëeh' na-, ma' laa' hi' na' mo'so' laay'. Hi- na- na- ya-hëë' neh' too- ñiih' kih' cha'je-, jää' ja-ga- dsooy' gyi'jwi'. Lä-jëë' hi- tääh' hwa' la- hi- sa- na-sii- jmi- kih' né' je- jee' na-sii- jmi- kih' lä-jëë' hi- na'jnää' kih' Dio lä-jiih' ma' ga-nøø' jmi-gyuu', lä-jëë' hi- he' lä-dsaa~ dsëy' wa-ra- ga-jëëy' jah' he', hi- ma' laa', hi' na' mo'so' laay', hi- hi- na' ga-lä-jnäa' ka-läh'.

⁹ He- jwahn- la-, la' kih' hi- cha- huu'dsë- llu' kih'. Lä-jé' gyii' lle' jah' he', la' kwaat~ gyii' moh' jee' gya' dsa-mé' he'. ¹⁰ Hi- la' kwaat~ laa' gyeë' rey ka-läh'. Hñaa' rey he' mo'so' laay' ta'. Chaa- ga-jaa-, hi' chaa- ga-jñah' hi- sa' ga' ma-ja-. Ga' ma-ja- hi- he', jmeé' bii' kiyh'

mi-heey⁺ ko-hwëë⁺ ba'. ¹¹ Jah⁺ hi⁻ ma⁻ laa⁺ he⁺, hi⁻ na⁻ mo⁺ so⁺ laay⁺, hi⁻ he⁺ laa⁺ jee⁺ ga⁺ tē⁺ jña⁺ rey ka-läh⁺. Hi⁻ laay⁺ jaa⁻ kih⁺ jee⁺ lä⁺ jëë⁺ gyeë⁺ rey he⁺ hi⁻ dsoo⁺ gyi⁺ jwi⁺.

¹² Lä⁺ jë⁺ gya⁺ jøø⁺ he⁻ ma⁻ jëeh⁻ ja⁻, la⁺ kwaan⁻ gya⁺ rey hi⁻ sa⁺ ga⁺ ma⁻ løø⁺ jmee⁺ hih⁺. Koo⁻ hor⁻ ba⁺ hyoyh⁻ jwë⁺ leey⁺ rey mah⁺ jmeey⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ jah⁺ laa⁺ na⁻ høø⁺ he⁺. ¹³ Ga⁺ lä⁺ jëë⁺ gya⁺ rey he⁺ dsa⁻ taayh⁺ juu⁺ kwee⁻, mah⁺ tooyh⁺ goo⁻ jah⁺ hi⁻ laa⁺ na⁻ høø⁺ he⁺ he⁻ jmeey⁺ hih⁺ kih⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺. ¹⁴ Hi⁺ lä⁺ ja⁻ teey⁺ kyaah⁺ Borrego mäh⁺. Pero Borrego mäh⁺ he⁺ liyh⁺ ba⁺ wa⁻ ra⁻ ga⁺ teey⁺ kyaah⁺. Jëeh⁺, hi⁻ he⁺ he⁺ Rey hi⁻ kye⁻ né⁺ kih⁺ jee⁺ lä⁺ jëë⁺ Rey, hi⁺ laay⁺ jøøh⁺ kih⁺ jee⁺ lä⁺ jëë⁺ Dsa⁻ kaah⁺. Hi⁺ lä⁺ jëë⁺ hi⁻ tääh⁺ kyaayh⁺, ma⁻ na⁻ teeh⁺ kyaay⁺, ma⁻ na⁻ lleeh⁺, ja⁻ ba⁺ hi⁻ mi⁻ teh⁺ kiyh⁺.

¹⁵ Hi⁻ ga⁺ jäh⁺ ángel siiyh⁺ jnä⁺ ka-läh⁺:

—Lä⁺ jë⁺ jmi⁺ he⁻ ma⁻ jëeh⁻ jee⁺ ma⁺ gya⁺ hyaa⁺ hi⁻ kaah⁻ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻, la⁺ kwaan⁻ lä⁺ jë⁺ jee⁺ jwi⁻, lä⁺ jëë⁺ dsa⁻, lä⁺ kaa⁻ hwa⁺ jee⁺ tääh⁺ dsa⁻ jmee⁺ hih⁺, hi⁺ lä⁺ jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ hlëeh⁺ lä⁺ koo⁻ lä⁺ koo⁻ juu⁺. ¹⁶ Hih⁺ jah⁺ hi⁻ laa⁺ na⁻ høø⁺ he⁺ kyaah⁺ lä⁺ jë⁺ gya⁺ jøø⁺ kih⁺, jmeey⁺ na⁻ høøh⁺ kih⁺ hyaa⁺ hlëeh⁺ he⁺. Ja⁻ jiih⁺ beey⁺ kyaah⁺ o⁻ hih⁺ kih⁺, jngiiyh⁺ kih⁺, hi⁺ jëy⁺ kyaah⁺ je⁻. ¹⁷ Jëeh⁺ Dio ba⁺ hi⁻ ga⁺ tooh⁻ huudsë⁻ neh⁺ tuh⁻ dsë⁺ lä⁺ jëë⁺ rey he⁺ mah⁺ jmeey⁺ lä⁺ hnøø⁺ Dio he⁻ dsa⁻ taayh⁺ juu⁺ kwee⁻ mah⁺ llaay⁺ jøøh⁺ jah⁺ hi⁻ laa⁺ na⁻ høø⁺ he⁺, lä⁺ jiih⁺ lä⁺ te⁺ lä⁺ koo⁻ jäh⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. ¹⁸ Hi⁻ dsa⁻ më⁺ hi⁻ ma⁻ jëeh⁻ na⁻, la⁺ kwaan⁻ koo⁻ jwi⁻ juuh⁻ he⁻ jmee⁺ hih⁺ kih⁺ lä⁺ jëë⁺ rey hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻.

18

Ga⁺ heë⁺ jwi⁻ Babilonia

¹ Ma⁻ngëë' he⁻ ja⁻, ga⁻jëen⁺ jñah' ángel hi⁻ ga⁻jñaa'
gyuuh' jmi⁻gyuu⁺ kyaah' cha⁻miih⁻ be'. Hi⁻ hwa⁺ la⁻
ga⁻lä⁻jñä' jëë⁻ go⁻te' kyaah' jmëë' kiyh'. ² Ga⁻hlëëyh'
kyaah' lä⁻jë⁺ be' kiyh', ga⁻jäyh':

Ma⁻jä' ta⁻ hwa⁺, ma⁻jä' ta⁻ hwa⁺ Babilonia jwi⁻ juuh⁻.

Ma⁻lii[~] cha⁻neh⁺ kih⁺ lä⁻jëë⁺ hi⁻ sa⁻llu⁺.

La⁺ høø' lä⁻jëë⁺ jmi⁻lle' hliih',

hi⁻ la⁺ sii⁻ kih⁺ lä⁻jëë⁺ ta⁺ hi⁻ laa⁺ na⁻høø' hi⁻ sa⁻ lä⁻jëë' jne'.

³ Jëeh', ga⁻lä⁻jëë⁺ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻, ga⁻hee⁺ go⁻te⁻
huu⁻dsë⁻ kih⁺ kyaah' lä⁻jë⁺ he⁻ la⁻ o⁻hih⁺ he⁻ ma⁻
jmeey⁺ jee' ja⁻.

La⁺ lä⁻koø⁻ he⁻ ga⁻hiyh⁺ jmi⁻llii' he⁻ hää' go⁻te⁻ ba'.

Lä⁻jëë⁺ rey hi⁻ chaa⁻ hwa⁺ la⁻ ga⁻jmeey' wa' la⁻ cha⁻ la⁻
kyaayh'.

Dsa⁻ hi⁻ ma⁻ nøø' hmooh' kih', hi⁻ ma⁻ tääh' lä⁻kaa⁻
jmi⁻gyuu⁺ ga⁻lä⁻chay⁺ kuu',

kih⁺ he⁻ ma⁻ hniy⁺ he⁻ ma⁻ cha⁻ ga⁻ngëë' jwëë' kih⁺
dsa⁻ më' he', ga⁻jäh' ángel.

⁴ Ja⁻ ga⁻ ga⁻nuun⁺ jyoh' juu' gyuuh' jmi⁻gyuu⁺ he⁻ ma⁻
jäh':

Hnäh' hi⁻ laa⁺ dsa⁻ kyaan⁺, hwëë⁻ hnäh' jee' kih⁺ dsa⁻ he'
mah⁺ sa⁻ kwäh' dso'kye⁻ kiyh⁺ kyah⁺ hnäh',

mah⁺ sa⁻ tëëh' hnäh' he⁻ wi⁻ he⁻ jä⁻ në' kiyh'.

⁵ Jëeh', he⁻ ma⁻ngëë' jwëë' dso'kye⁻ kiyh⁺, ma⁻lloo⁺ lä⁻
ga⁻të' gyuuh' jmi⁻gyuu⁺.

Na⁺ ma⁻ të' hor[~] koø⁻ Dio jwi[~] kwaan[~] kih⁺ he⁻ hliih' he⁻
ma⁻ jmeey⁺ dsa⁻ he'.

⁶ Kwëëyh' kiyh' lä⁻koø' te⁺ he⁻ ga⁻kwëëyh' jñah'.

Mi⁻hmaah' to⁺ juh⁺ kiyh⁺, lä⁻koø' te⁺ he⁻ ga⁻jmeey'.

Ga⁻kwëëyh' jñah' ga⁻hih⁺ jmi⁻ hää'.

Kwëëyh' kiyh⁺ na⁺ hiyh⁺ to⁺ juh⁺ ko⁻ ja⁻.

7 Lă⁻ko^h te¹ ma⁻jmäy¹ hñiiy¹ jøø^h, lä⁻ko^h te¹ he⁻ llu¹
he⁻ ma⁻ chaay⁻, ko⁻ja⁻ he⁻ wi¹ kwëy^h ka⁻lä^h.

Jëeh¹, ma⁻jmeey¹ hu¹dsë⁻:

“Laan¹ jøø^h lä⁻ko^o hi⁻ jmee¹ hih¹, chaa⁻ ba⁻
dsa⁻ñuu^h kyaan¹, sa¹ cha⁻ he⁻ kih¹ he⁻ jëen⁻
wi¹.”

8 He⁻ja⁻ kyaah¹ ko^o jmi¹ ba¹, joh¹ he⁻ wi¹ sa¹ jä¹ né¹ kiyh¹
,jä¹ jngi^h kiyh¹, jä¹ hooyh¹, jä¹ kyoyh¹.

Hi¹ kaay¹ kyaah¹ je⁻, jëeh¹ Dio Dsa⁻jøø^h jnän⁻, hi⁻ cha⁻
cha⁻mi^h be¹ kih¹, llay¹ ta¹ kih¹ jwi¹ ja⁻.

9 Lä⁻jëe⁻ rey hi⁻ tääh¹ hwa¹ hi⁻ ga¹jmee¹ wa¹ la¹ cha⁻
la¹ kyaah¹ dsa⁻më¹ he¹ hi⁻ ma⁻ chaay⁻ llu¹ kyaay^h, hi⁻ he¹
ki¹hoo^h kiyh¹ wa⁻ra⁻ ga⁻jëey¹ hwëe⁻ ñe¹ jee¹ kaay⁻. ¹⁰ U¹
ba⁻dsa⁻taay^h, kih¹ he⁻ lä⁻goyh¹ jëey¹ he⁻ wi¹ he⁻ jä¹ né¹
kih¹ jwi¹ ja⁻, jäyh¹:

—He⁻ ba⁻ che⁻ jwi¹, jwi¹, Babilonia jwi⁻ juuh⁻ na⁻,
he⁻ ma⁻ jmee¹ hih¹. Jëeh¹, kyaah¹ ko^o hor⁻ ba¹, ma⁻ja⁻
jwiz⁻ kyah¹.

¹¹ Dsa⁻ hi⁻ ma⁻nøø¹ hmooh¹ kih¹ lä⁻kaa⁻ hwa¹, ki¹hoo^h
kih¹ jee¹ jwi¹ ja⁻. Jëeh¹, mo⁻so⁻ chaa⁻ hi⁻ la¹ løø¹ kiyh¹.

¹² Løø¹ kih¹ ku¹nøø⁻, kuu¹ tøø⁻, lä⁻jë¹ nëe¹ ku¹ hmooh¹,
hmi^h lino, hmi^h gyuu¹, hmi^h ceda, hmi^h gyuu¹
lä^h, hma⁻ he⁻ hi⁻ mi⁻jwi⁻, lä⁻jë¹ ga¹ he⁻ jnä¹ na¹hñaah¹
he⁻ na⁻la⁻ kyaah¹ ja¹ elefante, kyaah¹ hma⁻ he⁻ hmooh¹,
kyaah¹ ñe¹ nøø¹ kyaah¹ wa¹ he⁻ cha⁻ he⁻ ñe¹, hi⁻ kyaah¹
kuu¹ jih¹. ¹³ Løø¹ kih¹ kyah¹ hma⁻, ki⁻ma¹, jmi⁻ mi⁻jwi⁻,
wa¹chu⁻, mirra, naa¹ mi⁻jwi⁻, jmi^h mi¹jëh¹ ma⁻ää⁻, naa¹
he⁻ kuh⁻ dsa⁻, harin llu¹, kyaah¹ mi¹trigo, loo¹, borrego,
kya¹jih¹, carret. Hi¹ ma⁻hnëey⁻ lä⁻jëe⁻ hi⁻ na⁻hnëe¹ jmee¹
ta¹ ma⁻ke¹ laay¹ dsa⁻ jmi⁻gyuu¹. ¹⁴ Ma⁻ jäyh¹ siy^h jwi⁻
ja⁻:

—Lä⁺jē⁺ he⁻ ma⁺hee⁺ hoh⁺, ma⁻jä⁺ ta⁺ koob⁺ ba⁺ja⁻. Lä⁺jē⁺ he⁻ jmä⁺øø⁺ kyah⁺ ma⁻dsa⁺ go⁻te⁻. Jih⁺koh⁺ mo⁺so⁺ tēeh⁺.

¹⁵ Lä⁺jēē⁺ hi⁻ ma⁺hni⁺ he⁻ ja⁻, ga⁺lä⁺chay⁺ cha⁻miih⁻ kuu⁺ lä⁺koō⁻ ma⁺hniy⁺ kih⁺ jwi⁺ oo⁺. Uu⁺ ba⁺dsa⁻taayh⁺, kih⁺ he⁻ lä⁺goyh⁺ jēy⁺ he⁻ wi⁺ he⁻ jä⁺ nē⁺ kih⁺ jwi⁺ ja⁻ mah⁺ ki⁺hooyh⁺, ¹⁶ jäyh⁺:

—He⁻ ba⁺che⁻ jwi⁺, jwi⁺, Babilonia jwi⁻ juuh⁻ jee⁺ ma⁺tääh⁺ dsa⁻ hi⁻ ma⁺kēh⁻ hmi⁺h⁻ lino na⁻kaah⁻ gyuu⁺ läh⁻, ma⁺na⁻lēy⁺ kyaah⁺ ku⁺nøø⁻ hi⁺ kyaah⁺ lä⁺jē⁺ kuu⁺ he⁻ jnä⁺ na⁺hñaa⁺. ¹⁷ Jēeh⁺, kyaah⁺ koō⁻ hor[~] ba⁺ma⁻dsa⁺ lä⁺jē⁺ kuu⁺ he⁻ ma⁺chay⁻.

Hi⁺ ga⁻lä⁺jēē⁺ juu⁺ barco, hi⁺ lä⁺jēē⁺ ga⁺ hi⁻ ma⁺ga⁺nää⁺ neh⁺, kyaah⁺ hi⁻ ma⁺kooh[~] barco, hi⁺ lä⁺jēē⁺ hi⁻ ma⁺jmeē⁺ ta⁺cha⁺jmi⁻ñeeh⁻ ga⁺taah⁻ uu⁺ ba⁺, ¹⁸ jēy[~] lä⁺koō⁻ ma⁺hwēē⁻ ñē⁺ ma⁺koō⁻ jee⁺ jwi⁺ ja⁻. Ga⁺taayh⁺ ga⁺tooyh⁺ mi⁺h⁺, ma⁺jäyh⁺:

—Sa⁺ cha⁻ ga⁺jyoh⁺ jwi⁺ he⁻ la⁺ lä⁺koō⁻ jwi⁺ juuh⁻ na⁻.

¹⁹ Lä⁺jēē⁺ hi⁻ he⁺ ga⁺ka⁺ hløø⁻ mah⁺ ga⁺huuy⁺ lley⁺ hi⁺ ga⁺ki⁺ ga⁺hooyh⁺, ma⁺jäyh⁺:

—He⁻ ba⁺che⁻ jwi⁺, jwi⁺, jwi⁺ juuh⁻ na⁻. Ga⁺lä⁺jēē⁺ ba⁺ hi⁻ na⁻høø⁻ barco cha⁺jmi⁻ñeeh⁻ ma⁻lä⁻chay⁺ kuu⁺ kyaayh⁺, kih⁺ he⁻ cha⁻ cha⁻miih⁻ kuu⁺ kih⁺ jwi⁺ na⁻. Kyaah⁺ koō⁻ hor[~] ba⁺ma⁻hee⁺ go⁻te⁻.

²⁰ Lä⁺jēē⁺ hnäh⁺ hi⁻ tääh⁺ gyuu⁺ jmi⁻gyuu⁺, wa⁺chaah⁻ hnäh⁺ llu⁺. Lä⁺ja⁻ ka⁻läh⁺ hnäh⁺ hi⁻ na⁻jngēē⁺, hnäh⁺ apóstole, hi⁺ hnäh⁺ hi⁻ ga⁺ngēē⁺ juu⁺ kih⁺ dsa⁺. Jēeh⁺ ma⁻teeh⁻ Dio jwi⁺ kih⁺ jwi⁺ na⁻ hi⁻ ga⁺jmeeh⁺ hnäh⁺.

²¹ Ma⁻ngēē⁺ he⁻ ja⁻, jaa⁻ ángel hi⁻ cha⁻ cha⁻miih⁻ be⁺ kih⁺ ga⁺kay⁺ koō⁻ mi⁺kuu⁺ juuh⁻, lä⁺koō⁻ juuh⁻ cha⁺too⁺ kih⁺ moli⁺, ga⁺jwäy⁺ cha⁺jmi⁻ñeeh⁻ mah⁺ ga⁺jäyh⁺:

—Ja⁻ba^ˈ lä⁻na⁻, wi^h hla^ˈ Babilonia jwi^h ju^h, jih^ˈko^h mo^ˈso^ˈ lä⁻jnä^ˈ ka⁻lä^h. ²² Mo^ˈso^ˈ lä⁻nu^h hi^ˈ tu⁻ he⁻ choo^ˈ cha⁻mi^h si^ˈne^ˈ, ni⁻ jñah^ˈ ga^ˈ tē^ˈ, ni⁻ hi⁻ ju^h luu^ˈ hma⁻ta⁻, ni⁻ hi⁻ ju^h luu^ˈ hoo^ˈ mo^ˈso^ˈ lä⁻chaa⁻ jee^ˈ na⁻ kyah^ˈ. Ni⁻ hi⁻ ga^ˈ hi⁻ jmee^ˈ wa^ˈ he⁻ che⁻ he⁻ ta^ˈ mo^ˈso^ˈ lä⁻chaa⁻. Ni⁻ molii^ˈ mo^ˈso^ˈ hi^ˈ ka⁻lä^h. ²³ Ni⁻ mo^ˈso^ˈ lä⁻jnä^ˈ je⁻ kih^ˈ mi^ˈse^ˈ jee^ˈ na⁻ kyah^ˈ, ni⁻ mo^ˈso^ˈ lä⁻nu^h mi^h kih^ˈ jmi^h jee^ˈ dsa⁻jee^ˈ goo⁻ dsa⁻jee^ˈ na⁻ kyah^ˈ. Jē^h, lä⁻jē^ˈ hi⁻ ma^ˈ dsa⁻lla^ˈ hmooh^ˈ jee^ˈ na⁻ kyah^ˈ ma^ˈ laa^ˈ kaah^ˈ kih^ˈ jmi⁻gyu^h. Hi^ˈ kyaah^ˈ ji⁻nah^ˈ kyah^ˈ ga^ˈlä⁻gaa⁻ lä⁻jē^ˈ hi⁻ chaa⁻ lä⁻kaa⁻ hwa^ˈ.

²⁴ Jee^ˈ jwi^h na⁻ na⁻bää^h jma⁻ kih^ˈ lä⁻jē^ˈ hi⁻ ga^ˈngē^ˈ juu^ˈ kih^ˈ Dio kyaah^ˈ lä⁻jē^ˈ hi⁻ na⁻jngē^ˈ, hi^ˈ kih^ˈ lä⁻jē^ˈ ga^ˈ jñah^ˈ hi⁻ ga^ˈjuu^ˈ lä⁻kaa⁻ hwa^ˈ.

19

¹ Ma⁻ngē^ˈ he⁻ ja⁻, ga⁻nuun^ˈ ga⁻hlē^h jwē^ˈ dsa⁻gyu^h jmi⁻gyu^h, ma^ˈ jäyh^ˈ:

¡Aleluya! Dio, Dsa⁻jø^h jnän^ˈ hi⁻ lä⁻jne^ˈ,

wa^ˈ ga^ˈ jnih^ˈ, wa^ˈ jmeen^ˈ ju^h kiyh^ˈ, hi⁻ cha⁻ cha⁻mi^h be^ˈ kih^ˈ.

² Jē^h ma⁻llay^ˈ ta^ˈ kyaah^ˈ ju^ˈdsoo^ˈ, lä⁻ko⁻lle^ˈ kih^ˈ jmeey^ˈ.

Ma⁻llay^ˈ ta^ˈ kih^ˈ hyaa^ˈ hlē^h he^ˈ, hi⁻ ga^ˈhee^ˈ lä⁻jē^ˈ hi⁻ chaa⁻ hwa^ˈ la⁻ kyaah^ˈ lä⁻jē^ˈ he⁻ la⁻o⁻hih^ˈ he⁻ ma^ˈ jmeey^ˈ.

Ma⁻teeyh⁻ ba^ˈ jwi^h kih^ˈ hyaa^ˈ he^ˈ, hi⁻ ga^ˈtu^h jma⁻ kih^ˈ hi⁻ ma^ˈ jmee^ˈ ta^ˈhe^ˈ kih^ˈ Dio.

³ Ko⁻ka⁻lä^h ga^ˈjäyh^ˈ:

—¡Aleluya! Ñe^ˈ he⁻ hwē⁻ jee^ˈ kaay⁻, soo^ˈ ga^ˈlä⁻jē^ˈ joh^ˈ jmi^ˈ cha⁻.

⁴ Hi⁺ lä⁺ jëë⁺ gyii⁺ kyee⁺ dsa⁻ gyuu^h kyaah⁺ kyee⁺ jah⁺ he⁺,
ga⁺ juu^h jnëy⁺, ga⁺ jyooy⁺ mo⁻ nëy⁺ lä⁺ ga⁺ tē⁺ hwa⁺ mah⁺
ga⁺ jmeey⁺ juu^h kih⁺ Dio hi⁻ gya⁺ jmee⁺ hih⁺, ga⁺ jäh⁺:

—Wa⁺ la⁺ lä⁺ ja⁻. ¡Aleluya!

⁵ Lä⁺ ga⁺ tē⁺ jee⁺ gya⁺ Dio jmee⁺ hih⁺ ga⁻ lä⁻ nuu^h koo⁻ juu⁻
he⁻ jäh⁺:

Kwa⁺ hnäh⁺ tí⁺hmaah⁺ kih⁺ Dio jnän⁻ lä⁺ jëë⁺ hnäh⁺ hi⁻ jmee⁺
ta⁺ he⁺ kiyh⁺,

lä⁺ jëë⁺ hnäh⁺ hi⁻ gayh⁺, lä⁺ jøh⁺ lä⁺ mäh⁺.

Lä⁻ cha⁻ jmi⁺ wa⁻ ra⁻ ga⁺ jee⁺ goo⁻ Borrego mäh⁺

⁶ Ja⁻ ga⁺ ga⁺ nuun⁻ lä⁺ koo⁻ he⁻ ga⁺ hlëeh⁺ jwëë⁺ dsa⁻,
ga⁺ hi⁺ goo⁻ lä⁺ koo⁻ hi⁺ jee⁺ jyoo⁺ cha⁻ mi⁺h⁻ jmi⁻,
lä⁺ koo⁻ hi⁺ jee⁺ ni⁻, ma⁺ jäh⁺:

¡Aleluya, jëeh⁺ Dio Dsa⁻ jøø^h jnän⁻ hi⁻ cha⁻ ga⁻ lä⁺ jē⁺ bē⁺
kih⁺, ma⁻ løø⁺ jmee⁺ hih⁺!

⁷ Wa⁺ chaa⁻ jne⁻ llu⁺, wa⁺ jëë⁻ dsē⁻ jne⁺, wa⁺ jmeen⁺ juu^h
kiyh⁺.

Jëeh⁺ ma⁻ tē⁺ jee⁺ jee⁺ goo⁻ Borrego mäh⁺, ma⁻ na⁻ lluu⁻ ba⁺
mëy⁺.

⁸ Ma⁻ na⁻ ngëy⁺ jwē⁺ këyh⁺ hmi⁺h⁻ lino he⁻ na⁻ jngii⁺ he⁻
la⁺ jih⁺gyeh⁺.

Jëeh⁺ hmi⁺h⁻ lino ja⁻, la⁺ kwaat⁻ ta⁺ llu⁺ he⁻ ga⁺ jmeē⁺
lä⁺ jëë⁺ hi⁻ na⁻ jngëē⁺.

⁹ Ja⁻ ga⁺ ga⁺ jäh⁺ ángel he⁺, siih⁺ jnä⁺:

—Lä⁺ la⁺ si⁺: “Llu⁺ la⁺ kih⁺ hi⁻ na⁻ teeh⁺ jmee⁺ ma⁺ nuu⁺
jee⁺ jee⁺ goo⁻ Borrego mäh⁺.”

Mah⁺ ga⁺ jäh⁺ ka⁻ läh⁺:

—He⁻ la⁺ ba⁺ ja⁻, juu⁺ he⁻ la⁺ ju⁺ dsoo⁺ kih⁺ Dio.

¹⁰ He⁻ ja⁻ ga⁺ juu^hhn⁻ jnën⁺ hu⁺ tí⁺ ángel he⁺ mah⁺
ga⁺ jmää⁻ jnih⁺ jøø^h. Pero ga⁺ siyh⁺ jnä⁺:

—Ta⁺ jmee⁻ lä⁻ na⁻. Jëeh' kwee⁻ ba' laan¹ kyaah' hne⁻ jee' jmeen⁻ ta'he¹ kih¹ Dio kyaah' øøh¹ hne⁻ hi⁻ tääh' chooh⁻ koo⁻ hweh⁻ juu¹ kih¹ Jesús. Jmee' juuh⁻ kih¹ Dio ba'.

Jëeh', hi⁻ kwa⁺ juu¹ kih¹ Jesús, hi⁻ he' ba' hi⁻ ngëe~ juu¹ kih¹ Dio.

Hi⁻ dsëe~ kya'jih' tää⁻

¹¹ Ja⁻ ga' ga' jëen¹ gyuu^h jmi⁻ gyuu⁺ na⁻ na', ga' jëen⁺ jaa⁻ kya'jih' tää⁻. Hi⁻ ma' dsëey~ he', cheey⁻: Hi⁻ Mi⁻ te¹ Juu¹, hi⁻ cheey⁻: Ju¹ dsoo' Jmah¹. Jëeh', kyaah' ju¹ dsoo' teey~ kyaah' dsa⁻, hi⁻ lä⁺ ja⁻ llay⁺ ta' ka⁻ läh'. ¹² Mi⁻ nëy' ma' la' lä⁻ koo⁻ jee' hya⁻ je⁻, ma' lley⁻ cha⁻ miih⁻ coron. Ma' na⁻ sii⁻ koo⁻ jmi⁻ he⁻ ni⁻ jaa⁻ sa⁺ ma⁻ ngëe', jaa⁻ hñii' bih¹ ma' ngëey'. ¹³ Ma' kyeyh' koo⁻ hmiih⁻ he⁻ ma⁻ na⁻ hee⁻ kyaah' jma⁻. Jmi⁻ kiyh¹ ma' chee⁻: Juu¹ kih¹ Dio. ¹⁴ Lä⁻ jëe⁻ hløø⁻ hi⁻ tääh' gyuu^h hi⁻ ma' chaa¹ kaah¹ kih¹ hi⁻ dsëe~ kya'jih' tää⁻, ma' kyeyh' hmiih⁻ lino jnaah¹ 'jwërte, tøø⁻ hi⁻ na⁻ jngii'. ¹⁵ Ma' go⁻ hii¹ hooy' koo⁻ ñe 'tuuh⁻ chuuh⁻ he⁻ jmee¹ dsoo' kih¹ lä⁻ jëe⁻ hi⁻ chaa⁻ hwa¹ la⁻, hi⁻ jmeey¹ hih⁺ kiyh¹ kyaah' hma⁻ hiih⁻ he⁻ la¹ ñe¹. Hi⁻ he' jleeh¹ mi⁻ jëh¹ jee' tääh' mah¹ hwëe⁺ jmi^h kih¹. He⁻ la¹ kwaat~ he⁻ wii⁺ he⁻ na¹ ga' chee¹ Dio hi⁻ cha⁻ ga' lä⁻ jëe⁻ be' kih¹. ¹⁶ Në' hmiih⁻ kiyh¹ hi⁻ ta⁺ koo⁻ jwoo¹ sa'kyey' na⁻ sii⁻ hwëh¹ he⁻ jäh¹ lä⁻ la⁻: “Hi⁻ la⁻ he' Rey hi⁻ kye⁻ në' kih¹ jee' lä⁻ jëe⁻ Rey, hi⁻ laay¹ jøøh¹ kih¹ jee' lä⁻ jëe⁻ Dsa⁻ kaah'.”

¹⁷ Mah¹ ga' jëen⁺ jaa⁻ ángel hi⁻ cheh¹ në' hyoo⁻, kyaah' lä⁻ jëe⁻ be' kih¹ ga' hlëeyh¹ lä⁻ jëe⁻ ta¹ hi⁻ hëe⁺, ga' siiyh⁺:

—Ya⁻ nää' hnäh' mah¹ go'taah¹ hnäh' ko⁻ jøh¹ jee' kwa¹ Dio he⁻ kuh¹ hnäh' koo⁻ ma⁻ nuu⁺ juuh⁻. ¹⁸ Kuh¹ hnäh' ngo¹ kih¹ rey, ngo¹ kih¹ juu¹ hløø', ngo¹ kih¹ hi⁻ cha⁻

cha⁻miih⁻ be' kih¹, ngo¹ kih¹ kya¹jiih' lä⁻kye⁻ kih¹ hi⁻
wiih⁻, ngo¹ kih¹ hi⁻ na⁻hnëë' jmeë⁻ ta' hi⁻ kih¹ hi⁻ sa⁻
na⁻hnëë', lä⁻joh¹ lä⁻mäh¹ —ga⁻jäh' ángel he'.

¹⁹ Hi⁻ ga⁻jëën⁻ jah' hi⁻ laa¹ na⁻høø' he', kyaah' lä⁻jëë⁻
rey hi⁻ tääh' hwa¹ la⁻ kyaah' hløø' kyaay¹, hi⁻ ga⁻kuh¹
mah¹ jmeey¹ hnii⁻ kyaah' hi⁻ dsëë⁻ kya¹jiih' tää⁻ hi⁻ kyaah'
hløø' kyaay¹ ka⁻läh'. ²⁰ Jee' ja⁻ ga⁻saayh¹ jah' hi⁻ laa¹
na⁻høø' he' kyaah' hi⁻ ga⁻ngëë⁻ juu¹ ta⁻juu¹ kiyh¹. Hi⁻
hi⁻ ga⁻ngëë⁻ juu¹ ta⁻juu¹ he', ga⁻jmeey' cha⁻miih⁻ he⁻
juh⁻ gaa⁻ cha⁻në' jah' hi⁻ laa¹ na⁻høø' he'. Lä⁻jwë' ja⁻,
ga⁻mi⁻gaay⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁻kwaä¹ hnii⁻ ga⁻laa¹ lii⁻ kih¹ jah'
hi⁻ laa¹ na⁻høø' he'. Hi⁻ ga⁻mi⁻gaay⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁻jmeë'
juuh⁻ kih¹ heeh⁻ kiyh¹ ka⁻läh'. Lä⁻ ma⁻jiiyh¹ ja⁻ lä⁻uuy'
ga⁻jwää¹ dsih' cha⁻je⁻ juuh⁻ kih¹ gyi⁻jwi¹ jee' koo⁻ kyaah'
azufre. ²¹ Hi⁻ lä⁻jëë⁻ ga⁻jñah' dsa⁻ ga⁻juu¹ kyaah' ñe⁻tuuh⁻
chuuh⁻ he⁻ ma⁻ go⁻hi¹ hoo¹ hi⁻ ma⁻ dsëë⁻ kya¹jiih' he'.
Lä⁻jëë⁻ ta⁻ ga⁻kuh⁻ ngo¹ kiyh¹ lä⁻jiih' ga⁻këë⁻.

20

Koo⁻ mil ji⁻ ñe⁻

¹ Ga⁻jëën⁻ jaa⁻ ángel hi⁻ ga⁻jñaa¹ gyuu¹ jmi⁻gyuu⁻,
hi⁻ ma⁻ chooh⁻ jo⁻ ñe⁻ kih¹ too⁻ ñiih¹ kih¹ cha⁻je⁻, hi⁻ ma⁻
chooyh⁻ koo⁻ caden⁻ juuh⁻. ² Ga⁻saayh¹ Dragón, miih⁻
hi⁻ ma⁻ chaa⁻ llo⁻joo¹ he', ja⁻ba¹ hi⁻ chee⁻ hi⁻sa⁻llu¹,
hi⁻ chee⁻ bih¹ Tana¹ ka⁻läh'. Ga⁻hñuu¹ dsih' koo⁻ mil
ji⁻ ñe⁻. ³ Ga⁻jwää¹ dsih' neh⁻ too⁻ ñiih¹ kih¹ cha⁻je⁻, mah'
ga⁻jney' kwee⁻ ho⁻haah' ja⁻. Mah¹ lä⁻ja⁻, sa⁻ ya⁻hëëy¹
mi⁻gaa⁻ gyih¹ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ lä⁻kaa⁻ hwa¹ lä⁻jiih¹ dsëë⁻
koo⁻ mil ji⁻ ñe⁻. Ga⁻ ma⁻ngëë' koo⁻ mil ji⁻ ñe⁻, jmeë⁻ bii⁻
cheeyh⁻ miih⁻ jmi⁻.

⁴ Hi⁻ ga⁻jëen¹ cha⁻miih⁻ hma⁻sii[~], jee' ma' tääh' hi⁻ na⁻ngë¹ jwë¹ lla¹ ta', he' ba' hi⁻ ga⁻ku' dsa⁻ lle' kwaan⁻ kih¹ he⁻ ma' jmeey⁻ ju'dsoo' kih¹ Jesús hi⁻ kwaan⁻ kih¹ juu' kih¹ Dio ka⁻läh'. Sa⁻ ga⁻jmääy¹ jøøh¹ jah' hi⁻ laa¹ na'høø' he' ni⁻ heeh⁻ kiyh¹. Ni⁻ sa⁻ ga⁻kway' ma' le' lii⁻ cha'kyey', ni⁻ ma⁻gooy⁻. Hi⁻ he' ga⁻lä⁻jiih¹ ka⁻läh' mah¹ ga⁻jmeey' hih⁻ kyaah' Cristo koo⁻ mil ji⁻ñe⁻. ⁵ He⁻ la⁻ja⁻ to⁻në⁻ he⁻ lä⁻jiih¹ dsa⁻. Pero jee' lä⁻jëë⁻ ga' jñah¹ hi⁻ ga⁻juu¹ hi⁻ sa⁻ laa¹ kwaan⁻, sa⁻ lä⁻jiih¹ ko⁻jøh¹ kyaayh'. Ga⁻ ma⁻dsëë¹ koo⁻ mil ji⁻ñe⁻, ja⁻ ga⁻ lä⁻jiiyh'. ⁶ Llu¹ la¹ kih¹ hi⁻ tëë¹ lä⁻jiih¹ to⁻në⁻, hi⁻ he' na⁻jngëë¹. Leey¹ jmi⁻dsa⁻ kyaa¹ Dio ba', hi⁻ kyaa¹ Cristo ka⁻läh', hi⁻ jmeey¹ hih⁻ ko⁻jøh¹ kyaayh' koo⁻ mil ji⁻ñe⁻. Hi⁻ he' mo⁻so⁻ juuy¹ wa⁻ra⁻ ga⁻të¹ jee' juu¹ dsa⁻ jee' ga⁻të¹ to¹ jiih[~].

Dsoo' hi⁻ sa⁻llu¹ cha⁻je⁻ juuh⁻

⁷ Wa⁻ra⁻ ga⁻dsëë¹ koo⁻ mil ji⁻ñe⁻, lää' Tana' jee' na⁻jneë¹. ⁸ Mah¹ dsooy¹ mi⁻gaay⁻ dsa⁻ hi⁻ tääh' lä⁻jë¹ kyë¹ kiih¹ jmi⁻gyuu⁻, mi⁻gooy⁻ kih¹ Gog kyaah' Magog, jøøyh⁻ jwëë¹ dsa⁻, lä⁻koo⁻ mi⁻sih⁻ he⁻ cha⁻ cha'hoo⁻ jmi⁻ñeeh⁻, mah¹ dsa⁻nääy¹ jee' hni⁻. ⁹ Lä⁻kaa⁻ lä⁻juh¹ jmi⁻gyuu⁻ ga⁻hwëëy⁻, ga⁻nääy¹ ta⁻ jee' jwii⁻ na⁻jngii¹ kih¹ Dio he⁻ tih[~] dsëy¹ cha⁻miih⁻. Ga⁻taayh¹ lä⁻ku⁻ lä⁻jii¹ kih¹ jee' jwii⁻ ja⁻ mah¹ teey¹ kyaah'. Hi⁻ ga⁻jyoo¹ Dio je⁻ gyuu⁻ jmi⁻gyuu⁻ mah¹ ga⁻jëëy¹ go⁻te⁻. ¹⁰ Hi⁻ sa⁻llu¹ hi⁻ ma⁻ mi⁻gaa⁻ dsa⁻ ga⁻jwää¹ dsih¹ cha⁻je⁻ juuh⁻ jee' koo⁻ kyaah' azufre, jee' hää¹ jah' laa¹ na'høø' he' kyaah' hi⁻ ga⁻jmeë¹ juu¹ ta⁻juu¹. Jee' ja⁻ jëëy¹ wi¹ lä⁻jmi¹ lä⁻hwë¹ ga⁻lä⁻jë¹ joh¹ jmi¹ cha⁻.

Wa⁻ra⁻ ga⁻të¹ jee' jmeë¹ Dio jwiz[~]

¹¹ Jā ga' ga' j̄jēen' koō hmā siī j̄uuh̄ t̄ō, hī ga' j̄jēen' hī ma' gya' nē' kih'. Ga' āāh' gō tē gyuuh' hwa' cha'nēy', mo' so' ga' lā' liī gō te' ha' jee' ma' la'. ¹² Hī ga' j̄jēen' lā' j̄jēē' hī ga' juu', lā' j̄ōh' lā' māh' tāāh' cha'nē Dio. Jee' jā ga' na' jē, hī ga' na' ga' jyoh' jē jee' na' siī jmī kih' lā' j̄jēē' hī na' jnāā' kih' Dio. Ga' lā' j̄jēē' hī na' juu', ga' n̄ō' ta' kiyh' lā' koō te' he' na' siī kiyh' nē' jē jee' lle' lā' j̄jē' he' ga' jmeey'. ¹³ Lā' j̄jēē' hī ga' juu' cha' jmī nēeh' ga' hwēȳ ga' taayh' cha'nē Dio. Hī lā' j̄jēē' hī na' juu' tāāh' cha' je' ga' hwēȳ ga' taayh' cha'nē Dio. Lā' j̄jā' lā' j̄jā' ga' n̄ō' ta' kiyh' lā' koō te' he' ga' jmeey'. ¹⁴ Ga' lā' j̄jēē' hī na' juu' hī tāāh' cha' je' ga' jwāā' dsih' cha' je' j̄uuh̄. He' jā la' jee' ga' tē' to' j̄īh̄ he' juu' dsa'. ¹⁵ Hī sa' ga' jn̄o' jmī kih' nē' jē jee' na' siī jmī kih' lā' j̄jēē' hī na' jnāā' kih' Dio, ga' jwāā' dsih' cha' je' j̄uuh̄.

21

Gyuuh' jmī gyuu' hmēē' kyaah' hwa' hmēē'

¹ Ga' j̄jēen' koō gyuuh' jmī gyuu' hmēē', hī ga' j̄jēen' koō hwa' hmēē', j̄jēh' gyuuh' jmī gyuu' hī hwa' he' ma' la' to' nē' ma' ngēē' ba' jā. Hī jmī nēeh' mo' so' cha' ga'. ² Jnā' Jwāā' ga' j̄jēen' koō jwiī na' jngii' he' chee' Jerusalén hmēē' he' ga' jyoo' gyuuh' jmī gyuu' kih' Dio, lā' koō jaa' dsa' mē' hī ma' na' lluu' kih' dsa' n̄uuh̄ kyaā'. ³ Jā ga' ga' nuun' koō juu' ga' hlēēh' kiī he' ja' gyuuh' jmī gyuu' he' ma' jāh':

—Hee' la' hne' kih' Dio he' chih' jee' kih' dsa' jee' gyay' ko' j̄ōh' kyaayh'. Dsa' he' lee' jwiī kiyh'. Hī Dio gya' ko' j̄ōh' kyaayh' hī ja' ba' hñii' Dio lee' Dio kyaay'. ⁴ Jee' jā mī kih' Dio jmī he' tuu' mī nē' dsa', jee' jā mo' so'

juuy' jih'koh', ni' mo'so' ki'hooyh', ni' mo'so' cha' ga' jee' mo' jii' kiyh', jeeh' ma'ngëe' ba' lä'jê' he' to'në' — ga'jäyh'.

⁵ Hi' ma' gya' jmee' hih' he' ga'jäyh':

—Jnä' jmeen' hmëe' lä'jê' go'te' he' cha'.

Koo' ka'läh' ga'siiyh' jnä':

—Sii' he' la'. Jeeh' juu' la' sa' na'hee', la' ju'dsoo' jmah'.

⁶ Hi' ga'jäyh':

—Ma'la' ba'. Jnä' he' laan' lä'koo' hwëh' A kyaah' hwëh' Zeta, jnä' he' ma'laan' jaa' ja' ga'nøø' jmi'gyuu', hi' lä'jiih' hee' jmi'gyuu' lä' ma'laan' ja'ba'. Hi' lä'kii' dsé', jnä' kwan' hiih' jmi' he' la' cha' ba' he' jmee' chaay' tää'. ⁷ Hi' ga'lih' mi'te', hyoyh' lä'jê' he' la'. Jnä' leen' Dio kyaay', hi' hi' he' lee' gyuu' kyaan'. ⁸ Pero lä'jêe' hi' goh', kyaah' hi' sa' jmee' dsoo', hi' jmee' he' sa' lä'jêe' jne', hi' jngëeh' dsa', hi' më' hi' ñuuh' hi' kaah' wa' hi' cha' hi', hi' jmee' ji'nah', hi' jmee' juuh' kih' dio hi' na'laa' kaah' dsa', kyaah' lä'jêe' hi' ta'juu', hi' he' dsa'nää' cha'je' juuh', jee' koo' kyaah' azufre, jee' ga'të' to' jiih' juu' dsa' —ga'jäyh' Dio.

Jee' jwii' Jerusalén hmëe'

⁹ Ja'ga' jay' jee' ma' chehn' ja', jaa' jee' lä'jêe' ángel hi' ma' chooh' gyii' kyaah' jee' ma' haa' lä'jêe' gyii' he' wii' he' jä' jee' llaa' go'te'. Ga' siiyh' jnä':

—Na' jee' la', mah' häähn' hne' dsa' më' hi' la' hmooh' lee' më' Borrego mäh' —ga'jäyh' ángel.

¹⁰ Mah' ga'jøøy' kih' jmi'le' kin' jee' ma' chih' koo' moh' juuh' ñii', mah' ga'heeyh' jnä' Jerusalén koo' jwii' juuh' he' na'ngii' he' ga'jyoo' gyuuh' jmi'gyuu' he' ja' kih' Dio. ¹¹ Má jnä' jêe' ñih' kyaah' jmëe' kih' Dio. La' jih

'gyeh¹ lä¹ koo⁻ mi¹ kuu¹ he⁻ la¹ na¹ hñaa¹ jwërte, lä¹ la¹ koo⁻ mi¹ kuu¹ jaspe, he⁻ jëë⁻ lä¹ koo⁻ wa¹ hu⁻. ¹² Na⁻ jnë⁻ lä¹ ku¹ lä¹ jii¹ jee¹ jwii⁻ ja⁻ kyaah¹ na¹ hyah⁻ jwuh⁻ hi⁻ ñii¹ choo¹ 'gya⁻ to¹ ho¹ haah¹. Lä¹ koo⁻ ho¹ haah¹ ja⁻ ma¹ cheh¹ jaa⁻ ángel, hi⁻ né¹ ho¹ haah¹ ja⁻ ma¹ na⁻ sii⁻ jmi⁻ ma¹ kih⁻ kih¹ kih¹ lä¹ jëë⁻ gya⁻ tuu¹ náä¹ dsa⁻ Israel. ¹³ Ta⁻ jwoo¹ ta⁻ la⁻ ga⁻ hya⁻ hyoo⁻ ma¹ lle⁻ hnë⁻ wa¹ haah¹, ta⁻ jwoo¹ ta⁻ kye¹ ma¹ lle⁻ hnë⁻ wa¹ haah¹ ka⁻ lä¹ h¹, ja⁻ ba⁻ lä¹ ja⁻ jwoo¹ ta⁻ ñii¹, hnë⁻ wa¹ haah¹, hi⁻ ta⁻ jwoo¹ ta⁻ la⁻ ga⁻ dsa¹ hyoo⁻ ja⁻ ba⁻ hnë⁻. ¹⁴ Jee¹ ma⁻ chooh⁻ na¹ hyah⁻ ñii¹ ja⁻, ma¹ la¹ kyaah¹ gya⁻ to¹ tii¹. Né¹ kih¹ na⁻ sii⁻ jmi⁻ kih¹ lä¹ jëë⁻ gya⁻ tuu¹ apóstole kyaah¹ Borrego mah¹.

¹⁵ Hi⁻ ma¹ hlëeh¹ kyaah¹ jnä¹ he¹, ma¹ chooh⁻ koo⁻ síhma⁻ tah⁻ he⁻ lla¹ hih¹ he⁻ na⁻ la⁻ kyaah¹ ku¹ nøø⁻, kyaah¹ he⁻ kay¹ hih¹ jee¹ jwii⁻ ja⁻ kyaah¹ wa¹ haah¹ kih¹, hi⁻ kyaah¹ na¹ hyah⁻ kih¹. ¹⁶ Jee¹ jwii⁻ ja⁻ ma¹ la¹ kye¹ kyeeh⁻, kwee⁻ ba⁻ la¹ lä¹ kyoo⁻ lä¹ hu¹. Hi⁻ ángel he¹ ga⁻ kay¹ hih¹ jee¹ jwii⁻ ja⁻ kyaah¹ síhma⁻ kiyh¹. Ga⁻ tē¹ to¹ mil na⁻ dsē⁻ to¹ hña⁻ loo¹ kilómetro lä¹ kyoo⁻, hi⁻ ja⁻ ba⁻ ko⁻ ja⁻ te¹ lä¹ hu¹ hi⁻ lä¹ ñii¹ ka⁻ lä¹ h¹. ¹⁷ Ja⁻ ga⁻ ga⁻ kay¹ hih¹ na¹ hyah⁻ kih¹ jee¹ jwii⁻, ga⁻ tē¹ hña⁻ loo¹ na⁻ dsē⁻ to¹ loo¹ kye¹ lëë⁻, ja⁻ ba⁻ lä¹ koo⁻ la¹ hih¹ he⁻ koo⁻ dsa⁻ jmi⁻ gyuu¹.

¹⁸ Na¹ hyah⁻ ja⁻ ma¹ la¹ kyaah¹ kuu¹ jaspe. Pero jee¹ jwii⁻ ja⁻ ma¹ la¹ kyaah¹ ku¹ nøø⁻ jmah¹, ma¹ jnä¹ jëë⁻ go⁻ te⁻ lä¹ koo⁻ wa¹ hu⁻ he⁻ na⁻ jngii¹. ¹⁹ Tii¹ na¹ hyah⁻ kih¹ jee¹ jwii⁻ ja⁻, ma¹ na⁻ lii¹ kyaah¹ lä¹ jē¹ kuu¹ he⁻ la¹ na¹ hñaa¹. To⁻ né¹ tii¹ na¹ hyah⁻ ma¹ la¹ kyaah¹ jaspe, jee¹ ga⁻ tē¹ to¹ ma¹ la¹ kyaah¹ zafiro, jee¹ ga⁻ tē¹ hnë⁻ ma¹ la¹ kyaah¹ ágata, jee¹ ga⁻ tē¹ kye¹ kyaah¹ esmeralda, ²⁰ jee¹ ga⁻ tē¹ hña¹ ma¹ la¹ kyaah¹ ónice, jee¹ ga⁻ tē¹ jñii¹ kyaah¹ cornalina, jee¹ ga⁻ tē¹ gyii¹ kyaah¹ crisólito, jee¹ ga⁻ tē¹ jña¹

kyaah' berilo, jee' ga'te' ñu' kyaah' topacio, jee' ga'te' gya' kyaah' crisopraso, jee' ga'te' gya' koo' kyaah' jacinto, hi' jee' ga'te' gya'to' kyaah' amatista. ²¹ Gya'to' wa'haah' ja-, ma' la' gya'to' perla. Lä'koo- lä'koo- gya'to' wa'haah' ja-, ma' la' koo- perla ba'. Hi' jwë' kih' jee' jwii- ja-, ma' la' kyaah' ku'nøø' jmah', ma' jnä' jëë- go-te- lä'koo- wa'hu- he- na-jngii'.

²² Sa' ga'jëen' gwah' jee' jwii- ja-, jëeh' Dio hi- laa' Dsa-jøøh' jnän' hi- cha- ga'lä'jët be' kih', kyaah' Borrego mäh', hi- he' ba' laa' gwah' jee' ja-. ²³ Jee' jwii- ja- mo'so' jmee' bii' jmëe' kih' hyoo-, ni' jmëe' kih' sih-, jëeh' kyaah' ma'la' jmëe' kih' Dio ba' jnä', hi' Borrego mäh' ba' hi- choo' wa'je- kih' jee' jwii- ja-. ²⁴ Lä'jëë- dsa- hi- dsa-taah' lä'kaa- hwa' ja- ngëy' jee' jnä' wa'je-. Hi' lä'jëë- rey hi- tääh' jmi-gyuu' dsa-kay' jee' jwii- ja- lä'jët he- cha- kiyh'. ²⁵ Sa' jne' jih'koh' wa'haah' kih'. Jee' ja- le' jmi' ba' jëeh' mo'so' lä'cha- hwë'. ²⁶ Lä'jëë- dsa- hi- dsa-taah' hwa' ja-, dsa-näy' dsa-kay' jee' ja- lä'jët nëe' he- cha- kiyh'. ²⁷ Jee' ja- mo'so' dsa-taah' ni' jaa- hi- jmee' wa' la' cha- la', ni' hi- jmee' he- sa' lä'jëe' jne', ni' hi- jmee' juu' ta-juu'. Jee' ja- dsa-taah' ma'la' hi- na-sii- jmi- kih' né' je- kih' Borrego mäh' jee' na-sii- jmi- kih' lä'jëë- hi- na'jnää' kih' Dio.

22

¹ Ma-ngëë' he- ja-, hi' ängel he' na'heeyh' jnä' koo- jmi- juuh-, he- jmee' chaa- dsa-. Jmi- ja- jëë- lä' jëë- wa'hu-, he- hya- jee' gya' Dio kyaah' Borrego mäh'. ² Hi' dsa-ngëë' to'dsaah' cha'jwë' kih' jee' jwii- ja-. Lä'koo- lä'koo- jwoo' kih' jmi- ja-, ma' tøø' hma- he- jmee' chaa- dsa-, he- hii- gya'to' nëe' mi', ma' koo- nëe' lä'jaa- sih-. Kyaah' moo- kih' hma- ja-, dsa-hlää' lä'jëë-

dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ jee' ja⁻. ³ Jee' ja⁻ mo^{so} la^{cha} ga^{lli} wii'. Dio kyaah' Borrego mah' dsa⁻ taayh' ko⁻ jøh' kyaayh' hi⁻ lä^{jëë} hi⁻ nuuh' kiyh' jmee' ta^{he}. ⁴ Ma' ja⁻ jëëy' Dio. Hi⁻ jmi⁻ kiyh' na⁻ sii⁻ cha^{kyey}. ⁵ Jee' ja⁻ mo^{so} la^{cha} ga^{hwë}. Mo^{so} jmee⁻ bii' na⁻ hih⁻ je⁻, ni⁻ jmëë' kih' hyoo⁻, jëeh' Dio Dsa⁻ jøh' jnän' choo' wa^{je} kih'. Jee' ja⁻ dsa⁻ taayh' ko⁻ jøh' kyaayh' mah' jmeey' hih⁻ ga⁻ lä^{jë} joh' jmi⁻ cha⁻.

Ma⁻ ya⁻ jäh⁻ jäh⁻ Jesucristo

⁶ Mah' ga⁻ jäh⁻ ángel he⁻ siih⁻ jnä':

—Juu' la⁻ sa⁻ na⁻ hee⁻, la⁻ ju⁻ dsoo' go⁻ te⁻. He⁻ ba' Dio Dsa⁻ jøh' jnän', hi⁻ ga⁻ jøø' kih' lä^{jëë} hi⁻ ma⁻ ngëë⁻ juu' kiyh', ma⁻ cheey' ángel kyaay' mah' mi⁻ jnääy' kih' lä^{jëë} hi⁻ jmee⁻ ta^{he} kiyh', lä^{jë} he⁻ jmee⁻ bii' le⁻ to⁻ chah' la⁻ —ga⁻ jäh⁻ ángel.

⁷ —Hi⁻ jnä' jäh⁻ to⁻ chah' la⁻. Llu' la' kih' hi⁻ høø⁻ juu' he⁻ hlëeh⁻ kih' he⁻ na' ga⁻ le' ta⁻ chá⁻ né⁻ he⁻ na⁻ sii⁻ la⁻ —ga⁻ jäh⁻ Jesús.

⁸ Jnä' Jwaa⁻ ma⁻ nuun' hi⁻ ma⁻ jëën' lä^{jë} he⁻ la⁻. Ma⁻ ngëë⁻ ma⁻ nuun' hi⁻ ma⁻ jëën', ga⁻ juuhn' jnän' huuh' ti⁻ ángel mah' ga⁻ jmää⁻ jnih' jøh', hi⁻ ma⁻ mi⁻ jnää⁻ lä^{jë} he⁻ la⁻ kin'. ⁹ Pero ángel he⁻ ga⁻ siih⁻ jnä':

—Jëë⁻ da', ta⁻ jmee⁻ lä⁻ na⁻, jëeh' kwee⁻ ba' laan' kyaah' hne⁻ jee' jmeen⁻ ta^{he} kih' Dio kyaah' øøh' hne⁻ hi⁻ ngëë⁻ juu' kih' Dio, hi⁻ kyaah' lä^{jëë} ga⁻ hi⁻ høø⁻ juu' he⁻ na⁻ sii⁻ jee' la⁻. Jmee' juuh⁻ kih' Dio ba'.

¹⁰ Hi⁻ ga⁻ siiyh⁻ jnä' ka⁻ läh':

—Ta⁻ hmä⁻ lä^{jë} juu' he⁻ hlëeh⁻ kih' he⁻ na' ga⁻ le' ta⁻ há⁻ né⁻ he⁻ na⁻ sii⁻ jee' la⁻, jëeh' ma⁻ ngoo⁻ ya⁻ jäh⁻ he⁻ lä^{te} juu' la⁻. ¹¹ Hi⁻ hña⁻ dsë', wa' jmee' bih' hña⁻ dsëy'. Hih' hi⁻ jmee⁻ wa' la' cha⁻ la', wa' jmee' bih' kiyh'.

Hī jmeē he llu, wa' jmeē' bih, hih' hī na jngēē', wa' na jngēē' bih'.

¹² —Hī jnā' jahn' to chah' la-. Kyen' he kwēēhn' he ga tēē' hyoh' lä jaa' lä jaa' ha koo' te' ta' he ma jmeey'. ¹³ Jnā' he' laan' lä koo' hwēh' A kyaah' hwēh' Zeta, jnā' he' ma laan' jää' ja ga' nøø' jmi gyuu', hi' lä ja', ma ke' ma dsaa' jmi gyuu' lä ma laan' ja ba' — ga jäh' Jesús.

¹⁴ Llu' la' kih' hī gyih' sa hmiih' kih' mah' hyoyh' jwē' kuyh' mi' kih' hma' he jmeē' chaa' dsa-, hi' lä ja' hyoyh' jwē' dsa taayh' ta' ho haah' kih' jwi' ja'. ¹⁵ Pero ga lä jēē' dsii' jä' ta' ka' hne', kyaah' hī jmeē' ji nah', hī mē' hī ñuuh' hī kaah' wa' hī cha' hī, hī jngēēh' dsa-, hī jmeē' juuh' kih' dio hī na laa' kaah' dsa-, kyaah' hī tih' dsē' jmeē' juu' ta juu'.

¹⁶ —Jnā' Jesús ma cheen' ángel kyaan' mah' mi jnäy' lä jē' he la' kih' lä kaa' gwah'. Jnā' laan' sa ju' kih' David, jnā' laan' nuu' hō' hī kwa' je' jih' gyeh' —ga jäh'.

¹⁷ Jmi lle' Na jngii' kyaah' mē' Borrego mah' jäh':

—Ña-.

Hī ga' nuu', wa' jäh':

—Ña-.

Hī lä kii' dsē', wa' jäh'. Hī hnøø' hih', wa' hiyh' jmi' he jmeē' chaa' dsa-, he la' cha' go te'.

¹⁸ Jnā' jmeen' dsoo' kih' lä jēē' hī nuu' juu' he hlēēh' kih' he na' ga' le' ta' cha' né', he na' sii' jee' la-. Cher' mah' hī ga' jmeē' na' dsē' ga' juu' lä koo' lle' jee' la-, tēēy' lä jē' he wii' he na' ga' chee' Dio lä koo' na' sii' jee' la-. ¹⁹ Hi' cher' mah' hī ga' jñuuh' juu' he hlēēh' kih' he na' ga' le' ta' cha' né', he na' sii' jee' la-, lä ja' jñuuh' Dio ka' läh' he la' heey' he na' sii' jee' la-.

Jñuuyh' kih' chaah' hmā hē jmee' chaā dsā, hi' lä'jā
kā läh' jñuuyh' kih' jee' jwiī nā jngii'.

²⁰ Hī jmee' ju'dsoo' kih' lä'jē' hē lā jäyh':

—Dsoo' ba', jāhn' tō chah' lā.

Wa' la' lä'jā, nee', ñah' Jesús Dsā jøøh' kyaan'.

²¹ Lä'jē' hē llu' hē la' kwa' Jesús Dsā jøøh' jnän', wa'
la' kyaah' lä'jē' hnäh'. Wa' la' lä'jā.

Hmooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
